

Bank Spółdzielczy

w Nowym Dworze Maz.

Grupa BPS

Załącznik do Uchwały Nr 48/2022

Zarządu Banku Spółdzielczego

w Nowym Dworze Mazowieckim

z dnia 12 kwietnia 2022 r.

**Informacje podlegające ujawnieniu
Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim
według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.**

Nowy Dwór Mazowiecki, 2022 r.

Spis treści

1. Wstęp	5
2. Podstawowe informacje	8
2.1 Podstawowe informacje dotyczące Banku (art. 436 a Rozporządzenia)	8
2.2 Schemat struktury organizacyjnej Banku	10
2.2.1. Zebranie przedstawicieli.....	10
2.2.2. Rada Nadzorcza.....	11
2.2.3. Zarząd Banku.....	11
3. Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem (art. 435 ust. 1 Rozporządzenia)	13
3.1. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem	13
3.2. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem	14
3.3. Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyk	19
3.3.1 Ryzyko kredytowe.....	19
3.3.2 Ryzyko rynkowe.....	22
3.3.3 Ryzyko operacyjne.....	25
3.3.4 Ryzyko koncentracji.....	25
3.3.5 Ryzyko płynności.....	27
3.3.6 Ryzyko braku zgodności (compliance risk).....	27
4. Zasady zarządzania (art. 435 ust. 2 Rozporządzenia)	30
4.1 Ilość stanowisk dyrektorskich zajmowanych w Banku przez Członków Zarządu Banku.....	30
4.2 Zasady powoływania i oceny kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu i Rady Nadzorczej	30
4.3 Zasady zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej.....	31
4.4 Zasady przepływu informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku.....	31
4.5 Posiadanie (bądź nie) przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły.....	32
5. Zakres konsolidacji ostrożnościowej (art. 436 b Rozporządzenia)	33
6. Fundusze własne (art. 437 Rozporządzenia)	34
7. Wymogi kapitałowe (art. 438 Rozporządzenia)	38
7.1 Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań, wraz z wyliczeniem wartości kapitału wewnętrznego (art. 438 a Rozporządzenia).....	38
7.2 Rezultaty stosowanego przez Bank wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o którym mowa w art. 104 ust. 1 lit. a Dyrektywy.....	41
7.3 8 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 Rozporządzenia.....	42
8. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta (art. 439 Rozporządzenia)	43
9. Bufory kapitałowe (art. 440 Rozporządzenia)	44
10. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (art. 441 Rozporządzenia)	45

11. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (art. 442 Rozporządzenia).....	46
11.1 Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko.....	46
11.2 Opis strategii (metod) przyjętych do ustalania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego.....	47
11.3 Całkowitą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji.....	48
11.4 Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy ekspozycji.....	49
11.5 Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi informacjami.....	49
11.6 Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji.....	50
11.7 Podział na istotne branże lub typy kontrahentów.....	51
11.8 Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych.....	52
11.9 Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych.....	53
11.10..... Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania.....	54
11.11 Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy.....	55
11.12 Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne.....	56
11.13 Zmiany korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości.....	57
12. Aktywa wolne od obciążeń (art. 443 Rozporządzenia).....	58
13. Korzystanie z ECAI (art. 444 Rozporządzenia).....	59
14. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b i c - ekspozycje na ryzyko rynkowe (art. 445 Rozporządzenia).....	60
15. Ryzyko operacyjne (art. 446 Rozporządzenia).....	61
Zarządzanie ryzykiem operacyjnym (Rekomendacja M – Rekomendacja 17).....	61
16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (art. 447 Rozporządzenia).....	67
17. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – (art. 448 Rozporządzenia).....	68
17.1 Charakterystyka ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstość pomiarów ryzyka stopy procentowej.....	68
17.2 Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosowanego wskaźnika używanego przez Zarząd Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej.....	71
18. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (art. 449 Rozporządzenia).....	73
19. Polityka w zakresie wynagrodzeń (art. 450 Rozporządzenia).....	74
20. Dźwignia finansowa (art. 451 Rozporządzenia).....	78
21. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (art. 452 Rozporządzenia).....	82

22. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego (art. 453 Rozporządzenia).....	83
22.1 Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakres, w jakim Bank takie kompensowanie wykorzystuje.....	83
22.2 Zasady i procedury dotyczące wyceny i zarządzania zabezpieczeniami.....	83
22.3 Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank.....	84
22.4 Główne rodzaje gwarantów kredytowych i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa.....	84
22.5 Informacje o koncentracji ryzyka rynkowego oraz kredytowego w zakresie zastosowania instrumentów ograniczania ryzyka.....	85
23. Stosowane metody zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (art. 454 Rozporządzenia).....	86
24. Stosowane wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (art. 455 Rozporządzenia).....	87
25. Zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania (Rekomendacja P – rekomendacja 18).....	88
26. Podsumowanie.....	95

Załączniki:

Załącznik nr 1 Oświadczenie Zarządu Banku na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem

Załącznik nr 2 Informacja na temat profilu ryzyka

Załącznik nr 3 System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim

1. Wstęp

Niniejszy dokument, zwany dalej „Informacją”, stanowi wykonanie postanowień określonych w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych w zakresie ujawniania informacji o charakterze jakościowym i ilościowym, dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń, i innych wymaganych informacji według stanu na dzień **31 grudnia 2021 r.**

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z obowiązującą „Polityką informacyjną Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim dotyczącą adekwatności kapitałowej”¹ zatwierdzoną przez Zarząd Banku oraz Radę Nadzorczą Banku.

Niniejsza Informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:

- 1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (Rozporządzenie CRR);
- 2) Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe;
- 3) Ustawa z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym (Ustawa M);
- 4) Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2021/637 z dnia 15 marca 2021 r. ustanawiające wykonawcze standardy techniczne w odniesieniu do publicznego ujawniania przez instytucje informacji, o których mowa w części ósmej tytułu II i III Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (Rozporządzenie 2021/637);
- 5) Wytyczne EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a rozporządzenia nr 575/2013 informacji na temat rozwiązań przejściowych w zakresie łagodzenia skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych (Wytyczne 2018/01);
- 6) Wytyczne EBA/GL/2017/01 w sprawie ujawniania wskaźnika pokrycia wpływów netto w uzupełnieniu do ujawniania informacji na temat zarządzania ryzykiem płynności na podstawie art.435 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (Wytyczne 2017/01);
- 7) Wytyczne EBA/GL/2018/10 dotyczące ujawnienia w zakresie ekspozycji

¹ dokument dostępny na stronie internetowej Banku www.bsndm.pl

nieobsługiwanych i restrukturyzowanych (Wytyczne 2018/10);

- 8) Wytyczne EUNB/GL/2020/11 z dnia 11 sierpnia 2020 r. dotyczące sprawozdawczości nadzorczej i ujawniania informacji zgodnie z ukierunkowanymi zmianami rozporządzenia CRR wprowadzonymi w trybie przyśpieszonym w odpowiedzi na pandemię COVID-19 (Wytyczne 2020/11);
- 9) Wytyczne EBA/GL/2020/12 z dnia 11 sierpnia 2020 r. zmieniające wytyczne EBA/GL/2018/01 w sprawie jednolitego ujawniania na podstawie art. 473a rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (CRR) informacji na temat okresu przejściowego służącego łagodzeniu skutków wprowadzenia MSSF 9 względem funduszy własnych w celu zapewnienia zgodności z ukierunkowanymi zmianami Rozporządzenia CRR wprowadzonymi w trybie przyśpieszonym w odpowiedzi na pandemię COVID-19 (Wytyczne 2020/12);
- 10) Rekomendacja M Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 8 stycznia 2013 r., dotycząca zarządzania ryzykiem operacyjnym w bankach (Rekomendacja M);
- 11) Rekomendacja P Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 10 marca 2015 r., dotycząca zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków (Rekomendacja P);
- 12) Rekomendacja Z Komisji Nadzoru Finansowego dotycząca zasad ładu wewnętrznego w bankach (Rekomendacja Z);
- 13) Rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 27 lipca 2021 r. w sprawie szczegółowego sposobu szacowania kapitału wewnętrznego oraz dokonywania przez bank przeglądów strategii i procedur szacowania i stałego utrzymywania kapitału wewnętrznego (Rozporządzenie MF);
- 14) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dyrektywa 2013/36).

Niniejszą Informację sporządzono na podstawie obowiązujących w Banku regulacji wewnętrznych:

- 1) „Polityki informacyjnej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim dotycząca adekwatności kapitałowej”, wprowadzonej Uchwałą Zarządu Nr 119/2021 z dnia 14 grudnia 2021 r., zatwierdzonej Uchwałą Rady Nadzorczej nr 41/2021 z dnia 15 grudnia 2021 r.

- 2) „Instrukcji sporządzania informacji dotyczących adekwatności kapitałowej oraz zakresu informacji podlegających ogłaszaniu”, wprowadzonej Uchwałą Zarządu Nr 119/2021 z dnia 14 grudnia 2021 r.

Bank w zakresie ujawnianych informacji stosuje pominięcie informacji uznanych za:

- 1) **nieistotne** - których pominięcie lub zniekształcenie nie może zmienić oceny lub decyzji osoby wykorzystującej takie informacje przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
- 2) **zastrzeżone** – jeśli ujawnienie informacji osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną na rynku w rozumieniu przepisów o ochronie konkurencji i konsumentów,
- 3) **poufne** - dane objęte ochroną ze względu na tajemnicę bankową, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności zgodnie z ustawą o ochronie danych osobowych a także danych objętych ochroną ze względu na tajemnicę bankową – Rozporządzenie o ochronie Danych Osobowych (RODO): Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE.

W przypadku pominięcia informacji, adnotacja w tym zakresie jest podawana w odpowiedniej części Informacji.

Sprawozdanie zostało sporządzone na dzień **31 grudnia 2021 r.**

Wszelkie dane ilościowe zostały wyrażone w tysiącach złotych, z wyjątkiem sytuacji, gdzie zastosowano inną miarę szczegółowo opisaną przy prezentowanych danych.

2. Podstawowe informacje

2.1 Podstawowe informacje dotyczące Banku (art. 436 a Rozporządzenia)

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim został utworzony przez Zgromadzenie Założycieli na mocy uchwały z dnia 26 czerwca 1950 r. zarejestrowanej w Sądzie Okręgowym Wydział II Handlowy w Warszawie w dniu 11 listopada 1950 r. Ówczesna nazwa Banku to "Gminna Kasa Spółdzielcza w Modlinie z odpowiedzialnością i udziałami". W roku 1954 siedziba Gminnej Kasy Spółdzielczej została przeniesiona do Nowego Dworu Mazowieckiego. W dniu 6 września 1956 roku nastąpiła zmiana nazwy z Gminnej Kasy Spółdzielczej na Kasę Spółdzielczą w Nowym Dworze Mazowieckim. Obecna nazwa Bank Spółdzielczy została przyjęta w dniu 29 kwietnia 1973 roku. W dniu 1 kwietnia 1999 roku w wyniku procesu łączeniowego do Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim przyłączyły się Bank Spółdzielczy w Zakroczymiu oraz Bank Spółdzielczy w Leoncinie.

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim, z siedzibą w Nowym Dworze Mazowieckim, ul. Słowackiego 8, wpisany jest do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie, XIV Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000024730. Główny Urząd Statystyczny nadał Bankowi REGON 000508572.

Bank zrzeszony jest z Bankiem Polskiej Spółdzielczości S.A. z siedzibą w Warszawie.

W dniu 31 grudnia 2015 r. Bank zawarł Umowę Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS i stał się jego uczestnikiem w rozumieniu art. 22b ust. 1 ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.

Bank nie jest jednostką zależną i dominującą.

Na podstawie uchwały KNF, Bank Spółdzielczy został uznany za „małą i niezłożoną instytucję”, o której mowa w art. 4 ust. 1 pkt 145 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Obecnie Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim jest spółdzielnią prowadzącą działalność na podstawie obowiązujących przepisów prawnych, w tym:

- Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Prawo bankowe,
- Ustawa z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze,
- Ustawa z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,

- Statut Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim,
- Regulamin organizacyjny Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim.

Zgodnie ze Statutem podstawowy obszar działania Banku obejmuje działalność na terenie województwa mazowieckiego a w szczególności teren Nowego Dworu Mazowieckiego, Leoncina, Pomiechówka, Zakroczymia, Nasielska, Płońska, Raciąża oraz Staroźreby.

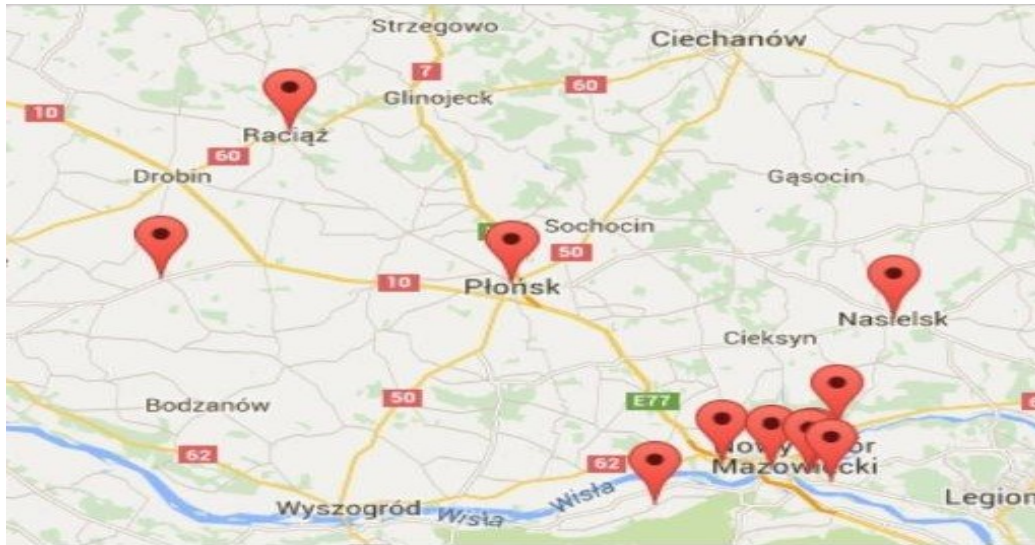
Podstawową strukturę organizacyjną Banku tworzą:

- Centrala,
- Oddziały.

Jednostka Podstawowa (Centrala) Banku mieści się w Nowym Dworze Mazowieckim przy ul. Słowackiego 8, realizuje kluczowe dla całości Banku zadania merytoryczne i organizacyjne oraz nadzoruje ich wykonanie w stosunku do pozostałych jednostek oraz komórek organizacyjnych Banku.

Jednostki organizacyjne podlegające Centrali, odpowiedzialne za działalność handlową prowadzoną na terenie swojego działania to:

- I Oddział w Nowym Dworze Mazowieckim, ul. Słowackiego 8,
- II Oddział w Nowym Dworze Mazowieckim, ul. Wojska Polskiego 37,
- Oddział w Pomiechówku, ul. Szkolna 2,
- Oddział w Zakroczymiu, ul. O.H. Koźmińskiego 67,
- Oddział w Leoncinie, ul. Partyzantów 16,
- Oddział w Płońsku, ul. Jędrzejewicza 1,
- Oddział w Nasielsku, ul. Warszawska 22,
- Oddział w Raciążu, ul. Jana Pawła II 7,
- Oddział w Staroźrebach ul. Mostowa 2A.

Bank w swych działaniach koncentruje się na następujących klientach:

- rolnikach i osobach prowadzących działy specjalne produkcji rolnej,
- małych i średnich przedsiębiorstwach (MŚP),
- osobach fizycznych,
- jednostkach samorządu terytorialnego.

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim prowadzi działalność zgodnie z możliwościami wewnętrznymi i wymogami rynku w zakresie oferowania produktów bankowych, które może świadczyć samodzielnie, a także w ramach współpracy z Bankiem Zrzeszającym - Bankiem BPS S.A w Warszawie.

2.2 Schemat struktury organizacyjnej Banku

Organami Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim są:

- 1) Zebranie Przedstawicieli,
- 2) Rada Nadzorcza Banku,
- 3) Zarząd Banku,
- 4) Zebrania Grup Członkowskich.

2.2.1. Zebranie przedstawicieli

Zebranie Przedstawicieli jest najwyższym organem władzy Banku. Funkcje Zebrania Przedstawicieli wykonywane są przez członków (właścicieli) z tytułu prawa własności. Funkcje te wyznaczają obowiązujące przepisy prawa, Statut oraz wewnętrzne regulacje Banku. Zebranie przedstawicieli w obecnej kadencji skupia 37 delegatów reprezentujących poszczególne tereny obsługiwane przez Bank.

2.2.2. Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza jest kolegialnym organem władzy Banku, wybieranym przez Zebranie Przedstawicieli na okres kadencji, pełniącym funkcje nadzorcze, kontrolne i opiniujące we wszystkich dziedzinach działalności Banku. Rada Nadzorcza reprezentuje członków (właścicieli) w okresie pomiędzy Zebraniem Przedstawicieli i bieżąco strzeże ich interesów poprzez nadzór nad działalnością Banku. Pracą Rady Nadzorczej kieruje Przewodniczący.

W skład Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. wchodziło 10 członków wybranych przez Zebranie przedstawicieli w dniu 28.06.2018 r. na lata 2018 - 2022.

2.2.3. Zarząd Banku

Funkcjonowanie i tryb pracy oraz podział obowiązków w Zarządzie Banku wybranym przez Radę Nadzorczą określa „Regulamin działania Zarządu Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Zarząd składa się z trzech członków tj. Prezesa Zarządu, Wiceprezesa Zarządu ds. handlowych oraz z Wiceprezesa Zarządu ds. finansowych.

Zarząd jako organ zarządzający Bankiem będącego spółdzielnią uprawniony jest, zgodnie z postanowieniami Statutu do prowadzenia spraw spółdzielni, do reprezentowania jej na zewnątrz w zakresie wszystkich czynności (sądowych i pozasądowych) związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa bankowego.

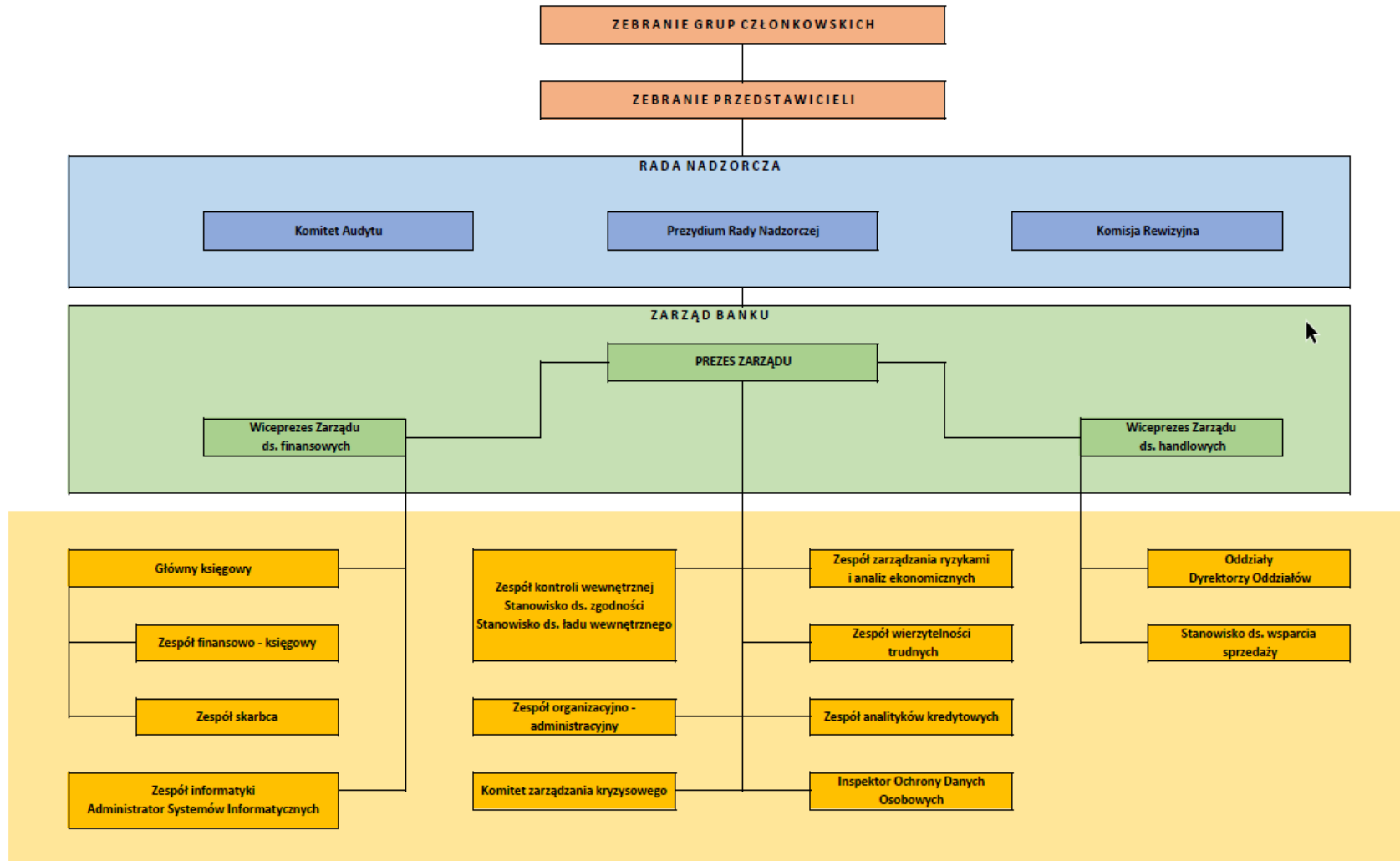
Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy niezastrzeżone na mocy przepisów prawa lub Statutu Banku do kompetencji innych organów Banku.

Podstawowym celem pracy Zarządu jest sprawne i skuteczne zarządzanie przedsiębiorstwem bankowym, przez co rozumieć należy ustalanie celów i zadań Banku oraz zapewnienie ich realizacji.

Ogólny zarys struktury organizacyjnej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim na dzień 31 grudnia 2021 r. przedstawiony został poniżej.

Schemat struktury organizacyjnej
Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim

Załącznik Nr 1
Do Regulaminu organizacyjnego Banku Spółdzielczego
w Nowym Dworze Mazowieckim

3. Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem (art. 435 ust. 1 Rozporządzenia)

3.1. Ogólne zasady zarządzania ryzykiem

Zadaniami systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie, kontrola oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez bank działalności.

Organizacja zarządzania ryzykiem oparta o podział zadań realizowany na trzech, wzajemnie niezależnych liniach obrony (poziomach):

- 1) **pierwsza linia obrony** (pierwszy poziom) – zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej, bieżące zarządzanie ryzykiem przez wszystkie jednostki i komórki organizacyjne Banku odpowiedzialne za działalność biznesową, zapewniające właściwe stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka i bieżące zapewnianie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa, a także regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
- 2) **druga linia obrony** (drugi poziom) – którą stanowi zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od zarządzania ryzykiem, o których mowa w pkt. 1, a także działalność **Stanowiska ds. zgodności**,
- 3) **trzecia linia obrony** (trzeci poziom) – którą stanowi działalność audytu wewnętrznego.

Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemem kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują przestrzeganie mechanizmów kontrolnych. Na trzecim poziomie mechanizmy kontrolne oraz niezależne ich przestrzeganie stosuje Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Niezależność działalności poziomów polega na zachowaniu organizacyjnej niezależności w następujących obszarach:

- 1) działanie drugiej linii obrony w zakresie nadzoru nad bieżącym zarządzaniem ryzykiem w działalności operacyjnej, jest niezależne od funkcjonowania pierwszej linii obrony,
- 2) działanie trzeciej linii obrony, polegające na stosowaniu mechanizmów kontrolnych, lub niezależnym monitorowaniu przestrzegania mechanizmów kontrolnych, jest

niezależne od działalności pierwszej i drugiej linii obrony.

Schemat zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim

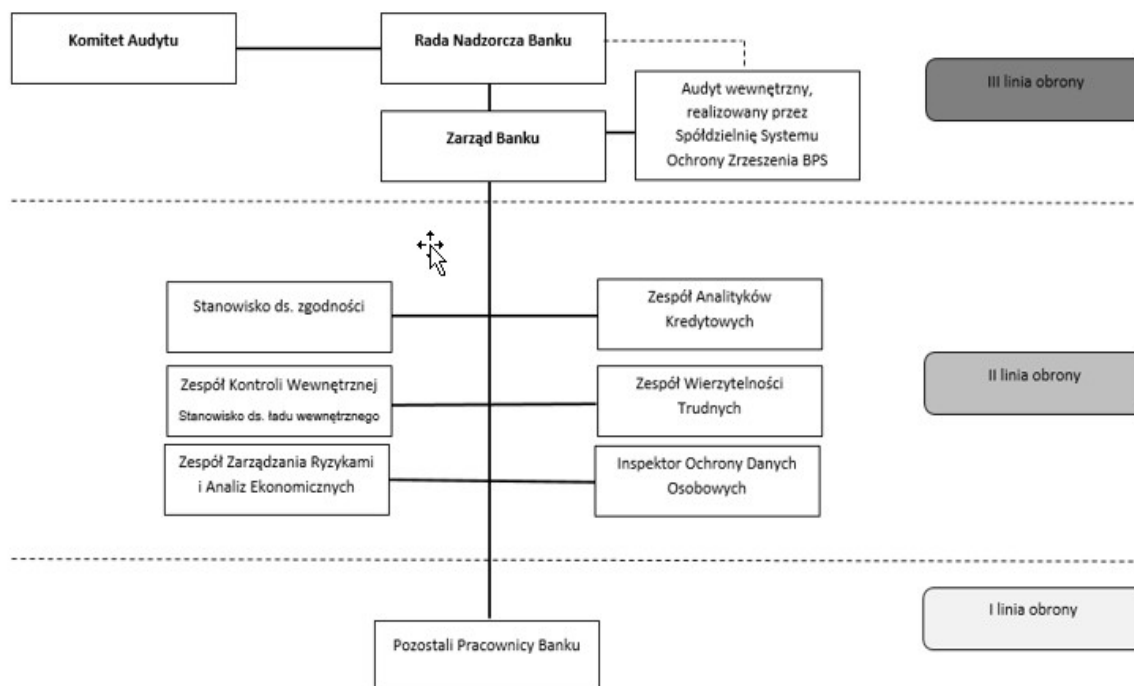

3.2. Struktura organizacyjna zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem w Banku uczestniczą następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne:

1. Rada Nadzorcza Banku,
2. Zarząd Banku,
3. Prezes Zarządu - nadzorujący zarządzanie ryzykami istotnymi w działalności Banku,
4. Stanowisko ds. zgodności,
5. Stanowisko ds. ładu wewnętrznego,
6. Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych,
7. Zespół Analityków Kredytowych,
8. Zespół Wierzytelności Trudnych,
9. Zespół Kontroli Wewnętrznej,
10. Audyt wewnętrzny, realizowany przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie odrębnie zawartej umowy zgodnie z art. 10 ust 2 ustawy Prawo bankowe,
11. Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
12. pozostali pracownicy Banku.

Schemat organizacyjny zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim

W procesie zarządzania ryzykiem, strategiczne cele określa Rada Nadzorcza, która ocenia skuteczność działań Zarządu Banku, mających na celu zapewnienie efektywności procesu zarządzania ryzykiem.

Rada Nadzorcza Banku i Zarząd Banku jako organy kolegialne dają rękojmię właściwego zarządzania ryzykiem, ogólny skład organów Banku odzwierciedla odpowiednio szeroki zakres kompetencji (wyszkolenia, doświadczenia), tak aby możliwy był odpowiedni nadzór nad ryzykiem.

Wszyscy członkowie organów poświęcają wystarczająco dużo czasu wykonywaniu swoich funkcji w Banku, a także analizom kwestii ryzyka.

Organy Banku biorą czynny udział w zarządzaniu wszystkimi rodzajami istotnego ryzyka, o których mowa w przepisach rangi ustawowej i w Rozporządzeniu, oznacza to regularne omawianie zagadnień na posiedzeniach organów.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

Rada Nadzorcza

Dokonyje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad

zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. W tym celu Zarząd Banku okresowo przedkłada Radzie Nadzorczej syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa jego występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Nadzorcza powinna upewnić się, że wprowadzone przez Zarząd rozwiązania organizacyjne oraz procedury mające na celu ograniczenie występowania konfliktu interesów i powiązań personalnych zapewniają: właściwe rozdzielenie funkcji, niezależność i obiektywizm kontroli wewnętrznej, zapobieganie ryzyku powiązań personalnych.

Rada Nadzorcza uzyskuje informacje dotyczące efektywności zarządzania ryzykiem poprzez przyjęcie informacji o poziomie ryzyka, wyników testów procedur awaryjnych, wyników przeglądów zarządczych, a także wyników kontroli wewnętrznej i audytu wewnętrznego, jak również audytów zewnętrznych.

Zarząd Banku

Odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem oraz, jeśli to konieczne – dokonania weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu. Instrukcje i procedury zarządzania ryzykiem obejmują pełny zakres działalności Banku.

Prezes Zarządu

Nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku. W szczególności nadzoruje bezpośrednio zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie. Odpowiada za funkcjonowanie Systemu Informacji Zarządczej, dostarcza Zarządowi i Radzie Nadzorczej kompleksowe informacje na temat ryzyka.

Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych

Monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia zysku oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykami oraz szacowania wewnętrznych wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka – stanowi element zarządzania na drugim poziomie.

Zespół Analityków Kredytowych

Uczestniczy w procesie opiniowania transakcji kredytowych oraz ich klasyfikacji pod kątem ryzyka ponoszonego przez Bank. Szczegółowe zadania Zespołu określa „Regulamin organizacyjny Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim” oraz „Instrukcja zasady i tryb dokonywania weryfikacji transakcji kredytowych w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim” - stanowi element zarządzania ma drugim poziomie.

Zespół Wierzytelności Trudnych

Odzyskuje należności kredytowe, zakwalifikowane do grupy kredytów zagrożonych. Podejmuje czynności przymusowej windykacji oraz współpracuje z organami egzekucyjnymi. Współpracuje z pozostałymi komórkami organizacyjnymi zajmującymi się obsługą kredytową klientów w zakresie wcześniej identyfikacji ekspozycji kredytowych, których jakość zaczyna się pogarszać. Zespół stanowi zarządzania ma drugim poziomie.

Zespół Kontroli Wewnętrznej

Kontrola skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz regularny przegląd prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Zespół dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku - stanowi element zarządzania ma drugim poziomie.

Audyt wewnętrzny

Na mocy zapisów Ustawy o bankach spółdzielczych oraz Umowy Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości jest realizowany wyłącznie przez Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia Banku Polskiej Spółdzielczości – stanowi element zarządzania na trzecim poziomie. Podstawowymi zadaniami komórki audytu wewnętrznego jest badanie i ocena, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej Uczestników Spółdzielni. Audyt wewnętrzny polega na okresowym badaniu, ocenie i doskonaleniu istniejących wdrożonych mechanizmów kontroli wewnętrznej oraz ich praktycznego stosowania. Zasady organizacji i realizacji audytu wewnętrznego są uregulowane w Załączniku nr 11 do Umowy Systemu Ochrony.

Stanowisko ds. zgodności

Zadaniem stanowiska jest zapewnienie przestrzegania zgodności w Banku – stanowi element zarządzania na drugim poziomie. Stanowisko ma za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności w działalności Banku z przepisami prawa,

regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi. Identyfikuje ryzyko braku zgodności poprzez analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych, standardów rynkowych, a także poprzez przeprowadzanie wewnętrznych postępowań wyjaśniających. Monitoruje poziom ryzyka braku zgodności po zastosowaniu mechanizmów kontroli ryzyka, w szczególności poprzez przeprowadzenie testów zgodności. Raportuje Zarządowi Banku oraz Radzie Nadzorczej informacje w zakresie swojego działania na temat ryzyka braku zgodności w Banku.

Stanowisko ds. ładu wewnętrznego

Zadaniem Stanowiska ds. ładu wewnętrznego jest monitorowanie obowiązków wynikających z zasad ładu wewnętrznego opisanego w rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego oraz innych aktach prawnych stanowiących źródło obowiązujących Banku zasad ładu wewnętrznego. Stanowisko projektuje wewnętrzne akty prawne wynikające z zasad ładu wewnętrznego w szczególności w takich obszarach jak system zarządzania bankiem, organizacja banku, zasady działania, uprawnienia, obowiązki i odpowiedzialność oraz wzajemne relacje rady nadzorczej, zarządu i osób pełniących kluczowe funkcje w Banku. Ponadto monitoruje zapewnienie spójności wewnętrznych regulacji Banku z obowiązującymi przepisami w zakresie ładu wewnętrznego oraz ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych. Zapewnia merytoryczne i organizacyjne wsparcie organów statutowych Banku w zakresie stosowania zasad ładu wewnętrznego oraz zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych. Współpracuje z organami statutowymi Banku w zakresie implementacji i stosowania Metodyki oceny odpowiedniości członków organów podmiotów nadzorowanych Komisji Nadzoru Finansowego. Współpracuje z Prezesem Zarządu oraz przewodniczącym Rady Nadzorczej w zakresie planowania i organizacji posiedzeń Rady Nadzorczej oraz jej organów. Stanowi element zarządzania na drugim poziomie.

Inspektor Ochrony Danych Osobowych

Sprawuje nadzór nad środkami technicznymi i organizacyjnymi zapewniającymi ochronę przetwarzanych danych osobowych, odpowiednimi do zagrożeń oraz kategorii danych objętych ochroną. Podejmuje czynności i środki w celu zabezpieczenia danych osobowych przed ich udostępnieniem osobom nieupoważnionym, zabranieniem przez osobę nieupoważnioną, przetwarzaniem z naruszeniem ustawy oraz zmianą, utratą, uszkodzeniem lub zniszczeniem. Szczegółowy zakres zadań i kompetencji zawarty jest w zakresie obowiązków Inspektora Ochrony Danych Osobowych. Stanowi element zarządzania na drugim poziomie.

Pozostali pracownicy Banku

Mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń – stanowią element zarządzania na pierwszym poziomie (I linia obrony).

3.3. Zarządzanie poszczególnymi rodzajami ryzyk

Na podstawie oceny procesu ICAAP, w tym weryfikacji definicji ryzyk uwzględnianych w procesie oraz określeniu istotności ryzyk wg stanu na dzień 31 marca 2021 r., za istotne uznano następujące rodzaje:

1. Ryzyko kredytowe,
2. Ryzyko rynkowe:
 - a) Ryzyko walutowe,
 - b) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej,
3. Ryzyko operacyjne,
4. Ryzyko koncentracji,
5. Ryzyko płynności i finansowania,
6. Ryzyko braku zgodności (compliance risk).

3.3.1 Ryzyko kredytowe

Definicja

Ryzyko kredytowe to ryzyko potencjalnej straty z tytułu niewykonania zobowiązania w określonym w umowie terminie przez klienta lub kontrahenta.

Ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat.

Z uwagi na możliwość poniesienia przez Bank relatywnie dużych strat, ryzyko kredytowe istotnie wpływa na działalność Banku.

Cele strategiczne

Celem strategicznym zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Bank działalności kredytowej poprzez zapewnienie właściwej jakości oceny ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec pojedynczego

klenta oraz całego portfela kredytowego Banku.

Proces zarządzania

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku obejmuje następujące etapy:

- 1) identyfikację czynników ryzyka kredytowego;
- 2) ocenę oraz ustalenie dopuszczalnych norm ryzyka kredytowego (limity);
- 3) monitorowanie, pomiar i raportowanie ryzyka;
- 4) wdrażanie technik redukcji ryzyka;
- 5) zarządzanie ryzykiem rezydualnym;
- 6) zarządzanie ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie;
- 7) zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych;
- 8) wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego;
- 9) kontrolę zarządzania ryzykiem kredytowym.

Bank zarządza ryzykiem kredytowym zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i do całego portfela kredytowego.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym pojedynczej transakcji/ kredytobiorcy obejmuje:

- 1) stosowanie metodyki oceny zdolności kredytowej;
- 2) bieżący monitoring;
- 3) przegląd ekspozycji kredytowych i tworzenie rezerw celowych;
- 4) windykację i nadzór nad kredytami zagrożonymi;
- 5) kontrolę procesu kredytowego w odniesieniu do transakcji zawartych z danym kredytobiorcą.

Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym portfela kredytowego Banku obejmują działania polegające na:

- 1) dywersyfikacji ryzyka i kształtowaniu bezpiecznej struktury portfela;
- 2) badaniu jakości portfela i poziomu tworzonych rezerw;
- 3) przeprowadzaniu testów wrażliwości portfela na zmieniające się warunki zewnętrzne działania Banku.

Rozwiązania organizacyjne

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku uczestniczą:

- 1) Prezes Zarządu, nadzorujący obszar ryzyka kredytowego,
- 2) Wiceprezes Zarządu ds. handlowych, nadzorujący działalność kredytową,
- 3) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych,
- 4) Zespół Analityków Kredytowych odpowiedzialny za realizację zadań w obszarze

ryzyka kredytowego, wyznaczonych w „Regulaminie Organizacyjnym” oraz zleconych przez władze Banku. Zespół analityków kredytowych w szczególności:

- a) odpowiada za poprawność oceny wniosków o udzielenie kredytów, pożyczek, gwarancji i innych transakcji obciążonych ryzykiem kredytowym, i weryfikacji analiz zdolności kredytowej oraz oceny zabezpieczeń i propozycji klasyfikacji,
 - b) współuczestniczy w wydawaniu opinii dotyczących transakcji kredytowych obciążonych ryzykiem kredytowym,
 - c) współuczestniczy w tworzeniu regulacji wewnętrznych w zakresie ryzyka kredytowego,
 - d) dokonuje analiz portfela kredytowego w terminach zgodnych z „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej”,
- 5) Dyrektorzy Oddziałów odpowiedzialni są za identyfikację ryzyka kredytobiorców ocenianych i monitorowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Banku, podejmowanie decyzji kredytowych zgodnych z otrzymanym pełnomocnictwem,
- 6) Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych:
- a) dokonuje pomiaru i monitorowania ryzyk ponoszonych przez Bank, w tym ryzyka kredytowego, oraz
 - b) przeprowadza analizy poprawności wyliczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych ryzyk, w tym prawidłowości wyliczenia kapitału regulacyjnego i kapitału wewnętrznego,
- 7) Zespół Kontroli Wewnętrznej:
- a) uczestniczy w opiniowaniu procedur regulujących proces zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - b) bada i ocenia adekwatność i skuteczność kontroli wewnętrznej w Banku w zakresie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym,
 - c) przeprowadza kontrolę procesu identyfikacji ryzyk Banku oraz oceny istotności ryzyka,
 - d) analizuje metodyki i procesy zarządzania ryzykami Banku oraz ich zgodność z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi Banku,
 - e) przeprowadza ocenę poprawności wyliczenia kapitału regulacyjnego oraz jakości procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego, a także ocenę przeglądu i efektywności tych procesów – w zakresie ryzyka kredytowego,
 - f) formułuje rekomendacje zmierzające do likwidacji nieprawidłowości

stwierdzonych w trakcie przeprowadzanych analiz, kontroli i przeglądów.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania

Raportowanie w zakresie poziomu ryzyka kredytowego obejmuje:

- 1) raporty sporządzane w okresach miesięcznych:
 - ryzyko koncentracji zaangażowań,
- 2) raporty sporządzane w okresach kwartalnych:
 - ryzyko ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie,
 - ryzyko detalicznych ekspozycji kredytowych,
- 3) raporty sporządzane w okresach rocznych:
 - ryzyko rezydualne.

Raporty są prezentowane Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej zgodnie z trybem przewidzianym w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Stosowane zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

Metodą zabezpieczenia się przed nadmiernym ryzykiem w działalności kredytowej jest prowadzone zarządzanie ryzykiem, zgodnie z obowiązującymi procedurami, zarówno w odniesieniu do pojedynczego kredytu, jak i łącznego zaangażowania kredytowego.

Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego – zgodnie z art. 453 Rozporządzenia, zostały zawarte w pkt 22 niniejszej Informacji.

3.3.2 Ryzyko rynkowe

Definicja

Ryzyko rynkowe to ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmienność parametrów rynkowych (cen na rynku), ryzyko rynkowe dotyczy pozycji bilansowych, jak i pozabilansowych, w przypadku Banku ryzyko rynkowe ogranicza się do:

- a) **ryzyka walutowego** – ryzyko utraty wartości aktywów, wzrostu poziomu zobowiązań lub zmiany wyniku finansowego w rezultacie wrażliwości na zmiany kursów walut;
- b) **ryzyka ogólnego stóp procentowych w portfelu bankowym.**

Cele i strategie w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej zostały zawarte w pkt 17 niniejszej Informacji.

Cele strategiczne

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem rynkowym w Banku jest ograniczenie negatywnego wpływu zmian parametrów rynkowych na wyniki finansowe Banku i jego kapitał, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty dla klientów.

Rozwiązania organizacyjne

Uczestnicy procesu zarządzania ryzykiem	Zakres odpowiedzialności
<u>Rada Nadzorcza Banku</u>	Sprawuje nadzór nad: <ul style="list-style-type: none">• zgodnością strategii i polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka, ze strategią i planem finansowym Banku,• wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocena adekwatność i skuteczność tego procesu.
<u>Zarząd Banku</u>	Odpowiada za: <ul style="list-style-type: none">• zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem rynkowym oraz nadzór nad efektywnością tego procesu,• wdrożenie strategii i polityki zarządzania ryzykiem rynkowym, Podejmuje decyzje w zakresie: <ul style="list-style-type: none">• —zatwierdzenia procedur zarządzania ryzykiem i wskazanych w nich limitów ograniczających ekspozycję na ryzyko rynkowe,• poziomu wybranych limitów dla ryzyka rynkowego,• wysokości oprocentowania dla produktów z oferty Banku,• wprowadzenia narzędzi i instrumentów niezbędne do zarządzania ryzykiem rynkowym.
<u>Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych (ZZRA)</u>	<ul style="list-style-type: none">• odpowiada za opracowanie strategii i polityki zarządzania ryzykiem rynkowym,• opracowuje zasady zarządzania ryzykiem w zakresie jego pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli,• analizuje i monitoruje strukturę bilansu Banku w aspekcie ponoszonego ryzyka rynkowego oraz kontroluje przestrzeganie przyjętych w tym zakresie norm ostrożnościowych,• przygotowuje propozycje limitów ograniczających ryzyko rynkowe,• sporządza raporty dla Zarządu Banku dotyczące ekspozycji Banku na to ryzyko rynkowe.
<u>Prezes Zarządu-</u>	<ul style="list-style-type: none">• nadzoruje pracę Zespołu Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych.
<u>Wiceprezes ds. handlowych</u>	<ul style="list-style-type: none">• ustala zasady oprocentowania produktów w ofercie Banku oraz przedstawia propozycje tabel oprocentowania produktów,• opracowuje zasady wprowadzania nowych produktów do oferty Banku,• dokonuje ocen rentowności produktów bankowych,• określa zasady opracowania i wdrażania produktów Banku,• przedstawia propozycję oraz wnioskuje na Zarząd Banku w sprawie oprocentowania produktów znajdujących się w ofercie Banku.
<u>Zespół Kontroli Wewnętrznej (ZKW)</u>	<ul style="list-style-type: none">• opiniuje system zarządzania Bankiem, w tym skuteczność

Stanowisko ds. zgodności

zarządzania ryzykiem rynkowym w działalności Banku,

- przeprowadza czynności kontrolne w komórkach organizacyjnych Banku uczestniczących w procesie zarządzania ryzykiem rynkowym, w celu dokonania kontroli zgodności działania kontrolowanych komórek z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi.

Proces zarządzania ryzykiem walutowym

Działalność dewizowa Banku, pomimo że stanowi nieznaczną część sumy bilansowej odgrywa znaczącą rolę w ofercie Banku. Zespół Dewizowy w Banku dokonuje operacji za pośrednictwem Banku Zrzeszającego, obsługuje dużych klientów oraz kształtuje politykę cenową Banku w tym zakresie. Dochody z działalności dewizowej pochodzą głównie z przeprowadzanych przez Bank operacji wymiany walut. Strategią Banku jest prowadzenie konserwatywnej polityki w zakresie ryzyka walutowego, tzn. kształtowanie pozycji w granicach niewiążących się z koniecznością utrzymywania wymogu kapitałowego. Należy podkreślić, że takie podejście nie ogranicza w żaden sposób rozwoju wolumenu transakcji walutowych oferowanych klientom Banku.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania

Poziom ryzyka walutowego w działalności Banku z tytułu ryzyka kursowego ograniczony jest poprzez limity maksymalnej pozycji walutowej w tym limity pozycji dla poszczególnych walut. Wysokość limitów i wymogi kapitałowe związane z działalnością walutową przyjęte zostały na podstawie odrębnej Uchwały przez Zarząd Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim.

System limitów wewnętrznych Banku w zakresie ryzyka walutowego:

- limit całkowitej pozycji walutowej na koniec dnia.

Dodatkowo przyjmuje się limity pozycji dla poszczególnych walut:

- Waluta Unii Europejskiej EUR – limit max 0,90%,
- Dolar amerykański USD – limit max 0,90%,
- Funt brytyjski – limit max 0,20%.

Wymienione limity nałożone na poszczególne pozycje walutowe Banku określają maksymalny udział indywidualnych pozycji walutowych w odniesieniu do funduszy własnych Banku. Monitoring wykorzystania limitów w zakresie ryzyka walutowego realizowany jest w Zespole Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych. Podstawowym celem Banku jest utrzymywanie pozycji walutowej całkowitej w wysokości nieprzekraczającej 2% funduszy własnych, która nie wiąże się z koniecznością utrzymywania regulacyjnego wymogu kapitałowego na ryzyko walutowe.

Walutowa pozycja całkowita wg stanu na dzień 31.12.2021 r. w tys. zł

Pozycja całkowita Banku**235,30**

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. łączny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego na przestrzeni 6 ostatnich miesięcy poprzedzających datę analizy wyniósł zero, gdyż całkowita pozycja walutowa w Banku nie przewyższała 2% funduszy własnych Banku.

Poziom ryzyka walutowego raportowany jest do Zarządu Banku w okresach miesięcznych, natomiast do Rady Nadzorczej w cyklach kwartalnych, zgodnie z trybem przewidzianym w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”.

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko rynkowe ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

3.3.3 Ryzyko operacyjne

Cele i strategie w zakresie zarządzania **ryzykiem operacyjnym** zostały zawarte w pkt 15 niniejszej Informacji.

3.3.4 Ryzyko koncentracji

Definicja

Ryzyko koncentracji zagrożenie wynikające z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, podmiotów należących do grupy kapitałowej banku (zarówno w ujęciu transgranicznym, jak i krajowym), ekspozycji denominowanych w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty, z tytułu stosowanych technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, takich jak pojedynczy wystawca zabezpieczenia, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka banku.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania

System identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka koncentracji jest częścią ryzyka

kredytowego.

Bank identyfikuje oraz monitoruje ryzyko kredytowe z tytułu łącznych koncentracji zaangażowań:

- 1) wobec pojedynczych klientów lub grup powiązanych klientów w rozumieniu art. 395 ust. 1 Rozporządzenia,
- 2) wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a Ustawy,
- 3) w ten sam sektor gospodarki,
- 4) wobec tego samego produktu,
- 5) w ten sam rodzaj zabezpieczenia.

Bank posiada limity koncentracji zaangażowań oraz zaangażowań kapitałowych wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie, w tym:

- limit A – określony w art. 395 ust. 1 Rozporządzenia, stanowiący 25% wartości uznanego kapitału Banku, obejmujący wszystkie ekspozycje Banku wobec danego klienta lub grupy powiązanych klientów, obliczone z uwzględnieniem skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 Rozporządzenia,
- limit B - określony w art. 395 ust. 1 Rozporządzenia, z tytułu zaangażowania Banku wobec klienta, który jest instytucją lub wobec grupy powiązanych klientów do której należy co najmniej jedna instytucja, wartość limitu stanowi 10% wartości uznanego kapitału Banku lub kwoty 150 mln EUR, w zależności od tego, która z tych kwot jest wyższa, pod warunkiem że suma wartości ekspozycji wobec wszystkich powiązanych klientów niebędących instytucjami, po uwzględnieniu skutku ograniczenia ryzyka kredytowego zgodnie z art. 399-403 Rozporządzenia, nie przekracza 10% wartości uznanego kapitału Banku,
- limit C - określony w art. 79a ust. 4 Ustawy, stanowiący 25% kapitału podstawowego Tier I, o którym mowa w art. 50 Rozporządzenia, dla sumy kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych, poręczeń i innych zobowiązań pozabilansowych udzielonych Członkom Zarządu lub Rady Nadzorczej Banku, osobom zajmującym kierownicze stanowiska w Banku oraz podmiotom z nimi powiązanym.

Dla każdej limitowanej pozycji koncentracji łącznego zaangażowania i zaangażowania kapitałowego wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie obowiązują:

- limit zewnętrzny (wynikający z Rozporządzenia, Ustawy lub Uchwały o adekwatności kapitałowej banków),

- limit wewnętrzny Banku.

Powyższe limity określone są jako procent uznanego kapitału Banku lub kapitału podstawowego Tier I Banku ustalonych zgodnie z Rozporządzeniem lub Ustawą Prawo bankowe.

Limity wewnętrzne nie mogą przekraczać wysokości limitów zewnętrznych.

W przypadku wykorzystania limitu na poziomie ustalonym przez Bank, podejmowane są działania w celu ograniczenia poziomu koncentracji zaangażowań.

Bank uznaje, że ryzyko wynikające z koncentracji zaangażowań w procesie obliczania kapitału regulacyjnego potencjalnie nie jest w pełni zidentyfikowane i w konsekwencji może nie w pełni być pokryte wymogiem kapitałowym ustalonym w Filarze I.

Zasady klasyfikacji ryzyk koncentracji zaangażowań pod względem istotności, Bank ustala w oparciu o procedurę szacowania i oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego.

3.3.5 Ryzyko płynności

Cele i strategie w zakresie zarządzania **ryzykiem płynności** zostały zawarte w pkt 25 niniejszej Informacji.

3.3.6 Ryzyko braku zgodności (compliance risk)

Definicja

Ryzyko braku zgodności skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych.

Cele strategiczne

Zarządzanie zgodnością jest w Banku realizowane w celu:

1. zapewniania funkcjonowania Banku zgodnie z przepisami prawa;
2. wdrożenie systemu wczesnego ostrzegania komórek odpowiedzialnych za tworzenie regulacji wewnętrznych o planowanych zmianach przepisów zewnętrznych;
3. zapewnienie wewnętrznej spójności regulacji obowiązujących w Banku;
4. zapewniania przestrzegania przez pracowników Banku przyjętych standardów postępowania;
5. budowania korzystnego wizerunku Banku jako instytucji przestrzegającej przepisów prawa i przyjętych standardów postępowania;
6. ograniczania ryzyka braku zgodności.

Ryzyko braku zgodności dotyczy nie tylko postępowania zgodnego z przepisami prawa, ale

również wewnętrznymi zasadami, normami i standardami oraz normami postępowania etycznego, które obowiązują i funkcjonują wewnątrz Banku.

Proces zarządzania

Proces zarządzania zgodnością jest procesem strategicznym, który wywiera wpływ na funkcjonowanie całego Banku.

Proces zarządzania ryzykiem braku zgodności obejmuje następujące elementy:

- 1) realizację zaleceń otrzymanych od organów nadzorczych;
- 2) identyfikację;
- 3) pomiar;
- 4) limitowanie;
- 5) monitorowanie;
- 6) raportowanie;
- 7) kontrolę;
- 8) ograniczanie.

Bank posiada sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności zawarte w „Polityce zarządzania zgodnością i ryzykiem braku zgodności Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”, „Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim” oraz „Regulaminie funkcjonowania stanowiska ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Rozwiązania organizacyjne

W obszarze zarządzania zgodnością zadania są realizowane przez następujące organy, jednostki i komórki organizacyjne Banku:

- 1) Radę Nadzorczą Banku,
- 2) Zarząd Banku,
- 3) Stanowisko ds. zgodności,
- 4) Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych,
- 5) Wiceprezes Zarządu ds. finansowych wraz z Koordynatorem Programu,
- 6) Zespół Informatyki,
- 7) Inspektor Ochrony Danych Osobowych,
- 8) Zespół Organizacyjno-Administracyjny,
- 9) Dyrektorzy jednostek organizacyjnych,
- 10) pozostałe jednostki i komórki organizacyjne Banku.

System identyfikacji, pomiaru i raportowania

Profil ryzyka braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim wyznaczany jest w oparciu o dane dotyczące następujących grup kosztów, ponoszonych przez Bank:

- odsetki karne,
- zapłacone kary umowne,
- zapłacone odszkodowania,
- koszty windykacji, spowodowane nieprzestrzeganiem przepisów wewnętrznych i zewnętrznych Banku,
- koszty procesów i pozwów sądowych wynikających z nieprzestrzegania regulacji prawnych i zachowań nieetycznych.

Bank uznaje ryzyko braku zgodności za istotne i trudno mierzalne, dla którego nie można zbudować ilościowej lub jakościowej miary oddającej w sposób prawidłowy poziom ryzyka, na które jest narażony, zatem Bank nie dokonuje pomiaru tego ryzyka.

Poziom ryzyka braku zgodności oraz straty ponoszone w tym obszarze są raportowane do Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej w cyklach kwartalnych zgodnie z trybem przewidzianym w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej”. Znaczące straty spowodowane zdarzeniem operacyjnym należącym do obszaru ryzyka zgodności są w trybie bieżącym raportowane do Zarządu Banku. Poziom ryzyka braku zgodności oraz straty ponoszone w tym obszarze są raportowane do odpowiednich instytucji zewnętrznych zgodnie z przepisami, dotyczącymi zarządzania zgodnością.

Osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku zobowiązane są do przeprowadzania testowania poziomego w obszarze ryzyka braku zgodności.

Audyt wewnętrzny w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności przeprowadza Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS na podstawie zawartej umowy.

Stosowane zabezpieczenia i ograniczenia ryzyka

Występowanie oraz skutki zrealizowania ryzyka braku zgodności, w przypadkach tego wymagających, są ograniczane poprzez:

- 1) modyfikowanie procesów biznesowych realizowanych w Banku;
- 2) monitorowanie zidentyfikowanych ryzyk o wysokim poziomie zagrożenia i zapobieganie sytuacjom stwarzającym zagrożenie;

- 3) outsourcing czynności objętych wysokim ryzykiem;
- 4) zabezpieczenia finansowe – ubezpieczenia;
- 5) działania naprawcze zmierzające do odzyskania straty lub zminimalizowania innych skutków zdarzenia operacyjnego, powiązanego z ryzykiem braku zgodności;
- 6) stosowanie zapisów zawartych w Kanonie dobrych praktyk rynku usług finansowych, opracowanych przez Komisję Nadzoru Finansowego.

4. Zasady zarządzania (art. 435 ust. 2 Rozporządzenia)

4.1 Ilość stanowisk dyrektorskich zajmowanych w Banku przez Członków Zarządu Banku

Członkowie Zarządu nie zajmowali stanowisk dyrektorskich w innych instytucjach ani organach innych podmiotów. Przez stanowisko dyrektorskie należy rozumieć stanowisko zajmowane w organie Banku lub organach innych podmiotów.

4.2 Zasady powoływania i oceny kwalifikacji, doświadczenia i reputacji członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działająca wg „Statutu Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim” biorąc pod uwagę wyniki oceny wstępnej kwalifikacji, doświadczenia i reputacji kandydata. Rada Nadzorcza dokonuje okresowej oceny kompetencji Zarządu jeżeli przepisy nadzorcze tego wymagają.

Dokonywana jest też ocena kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) Zarządu w zakresie niezbędnym do realizacji strategii zarządzania ryzykiem.

Ocena jest dokonywana zgodnie z następującymi zasadami:

- 1) Rada Nadzorcza ocenia czy Zarząd, jako organ Banku posiada odpowiednie kwalifikacje (wiedzę i umiejętności),
- 2) w celu oceny kwalifikacji Zarządu, Rada Nadzorcza dokonuje oceny kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) poszczególnych członków Zarządu do sprawowania wyznaczonych im funkcji,
- 3) przynajmniej jeden członek Zarządu, w szczególności nadzorujących dany rodzaj ryzyka lub dany rodzaj zagadnienia powinien posiadać odpowiednie dla danego obszaru kwalifikacje,
- 4) ocena kwalifikacji dokonywana jest zgodnie z przepisami prawa, a także odpowiednimi regulacjami nadzorczymi,
- 5) oceny kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) Rada Nadzorcza członka Zarządu

dokonuje:

- a) przed powołaniem członka Zarządu,
 - b) w przypadkach zmiany zakresów odpowiedzialności pomiędzy członkami Zarządu,
 - c) w przypadkach zmiany przepisów prawa i przepisów nadzorczych, wymagających ponownej oceny kwalifikacji członków Zarządu.
- 6) ocena kwalifikacji obejmuje w szczególności ocenę: doświadczenia zawodowego, wykształcenia, bądź przeszkolenia zapewniającego właściwe sprawowanie wyznaczonych funkcji,
- 7) w przypadku stwierdzenia braku odpowiednich kwalifikacji członka Zarządu stosowane są środki naprawcze, obejmuje to wyznaczenia odpowiedniego czasu na uzupełnienie kwalifikacji i wyznaczenie momentu dokonania ponownej oceny przez Radę Nadzorczą.

Członków Rady Nadzorczej wybiera Zebranie Przedstawicieli na okres 4 lat zgodnie z przyjętym Statutem.

W wyborze członków Zarządu i Rady Nadzorczej Bank dokonuje doboru i oceny kwalifikacji kandydatów, osób wchodzących w skład organów i osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, zgodnie z wydanymi przez Komisję Nadzoru Finansowego „Zasadami Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”.

Członkowie Zarządu spełniają wymóg niekaralności.

4.3 Zasady zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Bank z uwagi na skalę działalności nie stosuje strategii w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

4.4 Zasady przepływu informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej Banku

W Banku funkcjonuje system informowania i raportowania o istotnych rodzajach ryzyka. Raporty opracowane przez pracowników komórki organizacyjnej podlegają zatwierdzeniu przez nadzorującego Członka Zarządu, a następnie w terminach prezentowane są na posiedzeniach Zarządu Banku.

Odbiorcy, częstotliwość oraz terminy sporządzania informacji zarządczej w zakresie ryzyk zastały określone w „Instrukcji sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym

w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Zakres i częstotliwość raportowania jest dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka, zapewniając możliwość podejmowania decyzji oraz odpowiedniej redukcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

Rada Nadzorcza otrzymuje raporty dotyczące oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka, zgodnie z przyjętymi w Banku procedurami.

4.5 Posiadanie (bądź nie) przez Bank oddzielnego komitetu ds. ryzyka oraz liczby posiedzeń komitetu, które się odbyły

Bank z uwagi na skalę działania nie ma obowiązku tworzenia w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka. W wyniku wejścia w życie z dniem 21.10.2017 r. Ustawy o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, Rada Nadzorcza Banku powołała Komitet Audytu. Celem Komitetu jest wspieranie działania Rady Nadzorczej Banku poprzez przedstawianie jej swojego stanowiska, ocen lub rekomendacji, pozwalających na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli wewnętrznej i systemu zarządzania ryzykiem.

W 2021 r. Komitet Audytu Rady Nadzorczej odbył 5 posiedzeń.

5. Zakres konsolidacji ostrożnościowej (art. 436 b Rozporządzenia)

Bank nie posiada podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

6. Fundusze własne (art. 437 Rozporządzenia)

Bank definiuje części składowe funduszy własnych zgodnie z obowiązującymi przepisami na dzień 31 grudnia 2021 r., w szczególności postanowieniami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 i Ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 r.

Fundusze własne (uznany kapitał) – wyliczany na podstawie Rozporządzenia oznacza sumę następujących elementów:

- a) kapitału Tier I,
- b) kapitału Tier II.

Kapitał Tier I Banku to suma kapitału podstawowego Tier I (CET 1) i kapitału dodatkowego Tier I (AT1).

Kapitał podstawowy Tier I (CET I) składa się z następujących pozycji z zastosowaniem wyłączeń, korekt i opcji alternatywnych o których mowa w Rozporządzeniu:

- a) funduszu udziałowego z zastrzeżeniem lit e);
- b) azio emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt a);
- c) funduszu zasobowego;
- d) zyski zatrzymane;
- e) skumulowane inne całkowite dochody;
- f) kapitał rezerwowy;
- g) fundusz ogólnego ryzyka bankowego;
- h) niezrealizowane zyski i straty z tytułu posiadanych aktywów lub zobowiązań wycenianych do wartości godziwej;
- i) odliczenia do pozycji kapitału podstawowego Tier I, w tym:
 - 1) straty za bieżący rok obrachunkowy,
 - 2) wartości niematerialne i prawne,
 - 3) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności,
 - 4) aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oparte na przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych, jeżeli ich wartość przekracza określone limity,
 - 5) posiadane własne instrumenty kapitałowe,
 - 6) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania

kapitałowe,

- 7) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- 8) udziały kapitałowe w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity,
- 9) kwotę ekspozycji znacznych pakietów akcji poza sektorem finansowym oraz pozycji sekurytyzacyjnych, jeżeli ich wartość przekracza ustalone limity (alternatywnie wobec kwoty tych ekspozycji może zostać zastosowana waga ryzyka 1 250 %).

Na kapitał dodatkowy Tier I (AT1) składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału podstawowego Tier I lub Tier II;
- b) akcje emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) odliczenia do pozycji kapitału dodatkowego Tier I, w tym:
 - 1) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - 2) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
 - 3) udziały kapitałowe w kapitale dodatkowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Na kapitał Tier II składają się następujące elementy:

- a) instrumenty kapitałowe nie spełniające warunków określonych dla instrumentów kapitału Tier I oraz pożyczki podporządkowane;
- b) akcje emisyjne związane z instrumentami określonymi w pkt 1;
- c) korekty z tytułu ogólnego ryzyka kredytowego przed skutkami podatkowymi w wysokości do maksymalnie 1,25 % kwot ekspozycji ważonych ryzykiem;
- d) odliczenia do pozycji kapitału Tier II, w tym:
 - 1) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z Bankiem krzyżowe powiązania kapitałowe,
 - 2) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli

- Bank dokonał znacznej inwestycji w te podmioty,
- 3) udziały kapitałowe w kapitale Tier II podmiotów sektora finansowego, jeżeli Bank nie dokonał znacznej inwestycji w te podmioty i wartość tych udziałów przekracza określone limity.

Kapitał założycielski: Kapitał Tier I (po pomniejszeniach wynikających z Rozporządzenia) pomniejszony o fundusz ogólnego ryzyka.

Bank nie posiada pozycji kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I.

Na podstawie art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. Bank zobowiązany jest spełniać wymogi w zakresie funduszy własnych w zakresie następujących wskaźników kapitałowych:

- współczynnik kapitału podstawowego Tier I,
- współczynnik kapitału Tier I,
- łączny współczynnik kapitałowy.

Na dzień 31.12.2021 r. wszystkie wskaźniki kapitałowe ukształtowały się powyżej regulacyjnych wymogów minimalnych.

Kapitał założycielski (fundusz zasobowy) na dzień 31.12.2021 r. przy średnim kursie euro ogłoszonym przez NBP w wys. 4,5994 zł stanowiło równowartość 5 065 tys. euro.

Fundusze własne według Rozporządzenia wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Dane w tys. zł

FUNDUSZE WŁASNE WEDŁUG ROZPORZĄDZENIA CRR:

FUNDUSZE WŁASNE	23 946
Kapitał Tier 1	23 972
Kapitał podstawowy CET 1	23 972
Kapitał rezerwowy (Fundusz zasobowy)	23 295
Fundusz ogólnego ryzyka	0,00
Skumulowane inne całkowite dochody	80
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale Tier 1	0,00
Korekty okresu przejściowego - Funduszu udziałowy (amortyzacja 20%)	842
(-) Wartości niematerialne i prawne	- 11
(-) posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym CET1 podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji	0,00
(-) aktywa z tytułu podatku odroczonego kwalifikujące się do pomniejszeń, zależne od przyszłej rentowności i wynikające z różnic przejściowych (konto 58000-1), jeśli przekracza wartość 10% kapitału podstawowego T1	0,00
(-) zaangażowania DDS/ wskaźnik AVA	- 15

Inne przejściowe korekty CET1	0,00
Dodatkowy kapitał podstawowy (AT 1)	0,00
Kapitał Tier 2	0,00
Instrumenty kapitałowe i pożyczki podporządkowane zaliczane do T2	0,00
Kwota rezerwy ogólnej na ryzyko kredytowe	0,00
Inne przejściowe korekty T2	0,00
WYMÓG KAPITAŁOWY	13 117
Współczynnik kapitałowy podstawowy Tier 1 (CET1)	14,60%
Współczynnik kapitałowy Tier 1	14,60%
Całkowity współczynnik kapitałowy	14,60%

Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obarczonych ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Wskaźnik rentowości aktywów ROA wg stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., wyniósł 0,48%.

7. Wymogi kapitałowe (art. 438 Rozporządzenia)

7.1 Opis metody stosowanej przez Bank do oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych działań, wraz z wyliczeniem wartości kapitału wewnętrznego (art. 438 a Rozporządzenia)

Proces oceny kapitału wewnętrznego (ICAAP) jest prowadzony w dwóch filarach:

- 1) filar I obejmuje ryzyka oceniane w ramach wymogów regulacyjnych;
- 2) filar II obejmuje ryzyka filaru I nie w pełni pokryte kapitałem regulacyjnym oraz pozostałe ryzyka zidentyfikowane w procesie oceny adekwatności kapitału wewnętrznego.-

Bank wyznacza kapitał regulacyjny dla:

- ryzyka kredytowego – w oparciu o metodę standardową,
- ryzyka walutowego – w oparciu o metodę podstawową,
- ryzyka operacyjnego – w oparciu o metodę wskaźnika bazowego.

Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Dążąc do tego celu w procesie ICAAP realizowane są następujące działania:

- 1) identyfikacja rodzajów ryzyka występujących w Banku;
- 2) wyodrębnienie istotnych rodzajów ryzyka;
- 3) pomiar i alokacja kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka;
- 4) agregacja kapitału wewnętrznego;
- 5) monitorowanie i raportowanie kapitałowe;
- 6) zarządzanie adekwatnością kapitałową.

Rezultatem procesu szacowania kapitału wewnętrznego jest ustalenie całkowitego wymaganego poziomu kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka i jego jakościowa ocena.

Kapitał wewnętrzny zdefiniowany jest jako oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka. Kapitał wewnętrzny stanowi sumę kapitału alokowanego na ryzyka filaru I i filaru II.

Na podstawie oceny procesu ICAAP, w tym weryfikacji definicji ryzyk uwzględnianych

w procesie oraz określeniu istotności ryzyk wg stanu na dzień 31 marca 2021 r., za **istotne** uznano następujące rodzaje:

1. Ryzyko kredytowe;
2. Ryzyko rynkowe:
 - a) Ryzyko walutowe;
 - b) Ryzyko stopy procentowej;
3. Ryzyko operacyjne;
4. Ryzyko koncentracji;
5. Ryzyko płynności i finansowania;
6. Ryzyko braku zgodności (compliance risk).

Do ryzyk występujących w działalności Banku, **nie uznanych za ryzyka istotne**, należą:

1. Ryzyko strategiczne (biznesowe);
2. Ryzyko wyniku finansowego;
3. Ryzyko cyklu gospodarczego;
4. Ryzyko kapitałowe;
5. Ryzyko modeli;
6. Ryzyko rezydualne;
7. Ryzyko utraty reputacji;
8. Ryzyko transferowe,
9. Ryzyko inwestycji.

Bank monitoruje ryzyka istotne zgodnie z posiadanymi pisemnymi procedurami zarządzania tymi ryzykami.

Proces szacowania kapitału wewnętrznego stanowi integralną część systemu zarządzania Bankiem oraz podejmowania decyzji o charakterze zarządczym w Banku z uwzględnieniem strategii Banku.

W ramach procesu oceny adekwatności kapitałowej, Bank dąży do sprecyzowania czy posiadany kapitał jest odpowiedni do skali ponoszonego ryzyka, dokonując na bieżąco identyfikacji i oceny ponoszonego ryzyka.

Rada Nadzorcza Banku zatwierdza proces szacowania kapitału wewnętrznego.

Zarząd Banku przekazuje Radzie Nadzorczej Banku okresowe informacje, przedstawiające w sposób rzetelny, czytelny i syntetyczny, rodzaje i wielkość ryzyka występującego w działalności Banku.

Całość procesu wewnętrznego oceny adekwatności kapitałowej podlega corocznemu przeglądowi, którego adekwatność jest oceniana w ramach Audytu Wewnętrznego.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów.

Kapitał wewnętrzny Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim na dzień **31 grudnia 2021 r. wyniósł 13 117 tys. zł.**

Dane w tys. zł

Rodzaj ryzyka	Wymagany wg Banku kapitał na zabezpieczenie ryzyka	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara I	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara II
Ryzyko kredytowe	11 200	11 200	0
Ryzyko walutowe (rynkowe)	0	0	0
Ryzyko operacyjne	1 917	1 917	0
Łączny wymóg na powyższe ryzyka	13 117	13 117	0
Redukcja wymogu kapitałowego	0	0	0
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	0	0	0
koncentracji dużych zaangażowań	0	0	0
koncentracji w sektor gospodarki	0	0	0
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	0	0	0
koncentracji zaangażowań w jednorodny instrument finansowy	0	0	0
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej, z tego:	3 478	0	3 478
ryzyko niedopasowania, ryzyko bazowe, ryzyko opcji klienta	3 478	0	3 478
wartość ekonomiczna kapitału			
Ryzyko płynności (wynikające z nieodpowiedniego poziomu aktywów płynnych)	0	0	9
Ryzyko wyniku finansowego	0	0	0
Ryzyko kapitałowe, z tego:	0	0	0
koncentracji funduszu udziałowego	0	0	0

koncentracji „dużych” udziałów	0	0	0
niedotrzymania minimalnych progów kapitałowych	0	0	0
Pozostałe ryzyka, z tego:	0	0	0
cyklu gospodarczego	0	0	0
strategiczne	0	0	0
utraty reputacji	0	0	0
transferowe	0	0	0
rezydualne	0	0	0
modeli	0	0	0
Kapitał wewnętrzny	16 595	13 117	3 478

7.2 Rezultaty stosowanego przez Bank wewnętrznego procesu oceny adekwatności kapitałowej, w tym skład dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych określonych na podstawie procesu przeglądu nadzorczego, o którym mowa w art. 104 ust. 1 lit. a Dyrektywy

Nie dotyczy.

7.3 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112 Rozporządzenia

Wyliczenie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego na dzień 31 grudzień 2021 r. według poniżej przedstawionej tabeli.

Klasa ekspozycji kredytowej	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	-
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	1 267
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	-
ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	-
ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	-
ekspozycje wobec instytucji	1
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	795
ekspozycje detaliczne	7 217
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych	897
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	208
ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	-
ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	-
pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	-
ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	-
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	-
ekspozycje kapitałowe	168
inne pozycje	647
Razem	11 200

8. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta (art. 439 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Na dzień 31 grudnia 2021 r. Bank nie posiadał ekspozycji na ryzyko kredytowego kontrahenta. Bank nie posiada portfela handlowego.

9. Bufory kapitałowe (art. 440 Rozporządzenia)

Zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym Bank nie ma obowiązku wyliczania bufora antycyklicznego, natomiast wyznacza poziom bufora zabezpieczającego oraz poziom bufora na ryzyko systemowe.

Bank od 19 marca 2020 roku nie uwzględnia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu bufora ryzyka systemowego w wysokości 3% na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z 18.03.2020 r. uchylającego Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 01.09.2017 r. w sprawie wprowadzenia bufora ryzyka systemowego.

Na dzień 31 grudnia 2021 r. kwota bufora zabezpieczającego wyniosła 4 099 tys. zł.

10. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego (art. 441 Rozporządzenia)

Na dzień 31 grudnia 2021 r. Bank nie należał do globalnych instytucji o znaczeniu systemowym.

11. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego (art. 442 Rozporządzenia)

11.1 Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za **ekspozycje nieobsługiwane** uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie ekspozycji przekracza 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank przeprowadza klasyfikację i dokonuje podziału należności i zobowiązań pozabilansowych na kategorie ryzyka:

- należności normalne;
- należności pod obserwacją;
- należności zagrożone, w tym: poniżej standardu, wątpliwe i stracone.

Klasyfikacja sporządzana jest na podstawie „Instrukcji Zasad klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Stosowane są dwa podstawowe, niezależne od siebie kryteria:

- kryterium terminowości – terminowość spłaty kapitału lub odsetek;

- kryterium ekonomiczne – badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika (kredytobiorcy, poręczyciela).

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

11.2 Opis strategii (metod) przyjętych do ustalania korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

Bank tworzy rezerwy celowe na ryzyko związane z działalnością Banku w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:

- kategorii „normalne” – w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych;
- kategorii „pod obserwacją”;
- grupy „zagrożone” – w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.

Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

W przypadku ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych, Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości co najmniej:

- 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „normalne”;
- 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

W przypadku ekspozycji kredytowych klientów instytucjonalnych oraz ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów mieszkaniowych oraz pożyczek i kredytów hipotecznych, Bank tworzy rezerwy celowe w wysokości co najmniej:

- 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „pod obserwacją”;
- 20% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „poniżej standardu”;
- 50% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „wątpliwe”;
- 100% podstawy tworzenia rezerw celowych od ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do kategorii „stracone”.

11.3 Całkowitą kwotę ekspozycji po rozliczeniu równoważących się transakcji i bez uwzględnienia skutków ograniczenia ryzyka kredytowego, a także średnią kwotę ekspozycji w danym okresie z podziałem na różne kategorie ekspozycji

Całkowita kwota ekspozycji z tytułu ryzyka kredytowego według klas ekspozycji.

Dane w tys. zł

Klasa ekspozycji kredytowej	Wartość ekspozycji na dzień 31 grudnia 2021 r.	Średnia wartość ekspozycji za rok 2021 r.
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	92 655	72 771
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	79 192	60 459
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	1	0
ekspozycje wobec wielostronnych banków rozwoju	0	0
ekspozycje wobec organizacji międzynarodowych	0	0
ekspozycje wobec instytucji	40 232	43 245
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	10 256	9 819
ekspozycje detaliczne	129 232	129 586
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych	28 598	28 707
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 332	3 007
ekspozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0	0
ekspozycje w postaci obligacji zabezpieczonych	0	0
pozycje stanowiące pozycje sekurytyzacyjne	0	0
ekspozycje wobec instytucji i przedsiębiorstw posiadających krótkoterminową ocenę kredytową	0	0
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0	0
ekspozycje kapitałowe	2 102	2 102
inne pozycje	17 872	19 464
Razem	402 472	369 160

11.4 Struktura geograficzna ekspozycji w podziale na klasy ekspozycji

Struktura geograficzna ekspozycji nie jest prezentowana ponieważ Bank prowadzi działalność wyłącznie na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

11.5 Struktura branżowa ekspozycji lub w podziale według typu kontrahenta, w rozbiciu na klasy ekspozycji, w tym określenie ekspozycji wobec MŚP, wraz z dodatkowymi informacjami

Podstawą zakwalifikowania zaangażowania według podziału sektorowego gospodarki jest podział stosowany przez Główny Urząd Statystyczny.

Bank przyjął następujący podział sektorowy gospodarki, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) – Dz. U. Nr 251, poz. 1885.

Dane w tys. zł	
Wyszczególnienie (wg PKD 2007)	Wartość ekspozycji
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	20 650
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	25 572
administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	31 015
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	10 535
budownictwo	11 047
przetwórstwo przemysłowe	8 435
handel hurtowy i detaliczny naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	5 353
edukacja	2 313
dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1 485
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 166
transport i gospodarka magazynowa	1 057
pozostała działalność usługowa	513
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	319
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	217
górnictwo i wydobywanie	87
informacja i komunikacja	0
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	0
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	0

gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
organizacje i zespoły eksterytorialne	0
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	0
Razem	119 763

11.6 Struktura ekspozycji według okresów zapadalności w podziale na klasy ekspozycji

Aktywa i pasywa według terminów zapadalności na koniec grudnia 2021 r.

Dane w zł

			Należności, Wartość nominalna	Instrumenty dłużne, Wartość nominalna	Zobowiązania, Wartość nominalna
Sektor finansowy	Banki centralne	Bez określonego terminu	9 417 251		
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca		49 250 000	
	Banki i oddziały instytucji kredytowych	Bez określonego terminu	30 732 607		
		<= 1 tygodnia	7 000 000		
		> 6 miesięcy <= 1 roku			10 000 000
		> 5 lat <= 10 lat	0	30 000 000	0
	Pozostałe monetarne instytucje finansowe	Bez określonego terminu	30 732 607		
		<= 1 tygodnia	7 000 000		
		> 6 miesięcy <= 1 roku			10 000 000
		> 5 lat <= 10 lat	0	30 000 000	0
	Pozostałe instytucje sektora finansowego	Bez określonego terminu	1 326 620		
Sektor niefinansowy	Przedsiębiorstwa niefinansowe	Bez określonego terminu	1 628 611		21 255 904
		<= 1 tygodnia	23 062		20 974
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	421 246		354 472
		> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	2 235 411		75 950
		> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	7 355 739		396 718
		> 6 miesięcy <= 1 roku	5 663 690		364 223
		> 1 roku <= 2 lat	5 559 627		0
		> 2 lat <= 5 lat	13 719 435		0
		> 5 lat <= 10 lat	8 427 364		0
		> 10 lat <= 20 lat	603 354		0
	Gospodarstwa domowe	Bez określonego terminu	0		0
		<= 1 tygodnia	5 859 210		201 320 852
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	204 684		1 608 242
		> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	1 077 530		6 802 423
		> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	3 123 959		32 978 785
		> 6 miesięcy <= 1 roku	4 236 775		32 216 804
		> 1 roku <= 2 lat	7 873 965		24 565 635
		> 2 lat <= 5 lat	13 845 040		231 320
		> 5 lat <= 10 lat	33 430 519		6 451 950

		> 10 lat <= 20 lat	28 587 041		0
		> 20 lat	26 575 875		0
	Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	Bez określonego terminu	8 582 147		0
		<= 1 tygodnia	367		8 686 511
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca	3 881		16 639
		> 1 miesiąca <= 3 miesięcy	46 131		50 829
		> 3 miesięcy <= 6 miesięcy	98 515		29 097
		> 6 miesięcy <= 1 roku	146 611		0
		> 1 roku <= 2 lat	295 517		201 040
		> 2 lat <= 5 lat	608 339		0
		> 5 lat <= 10 lat	1 887 643		0
		> 10 lat <= 20 lat	2 702 183		0
		Sektor instytucji rządowych i samorządowych	Instytucje rządowe szczebla centralnego	Bez określonego terminu	
Instytucje samorządowe	Bez określonego terminu		0		13 957 903
	> 1 tygodnia <= 1 miesiąca		0	0	0
	> 1 miesiąca <= 3 miesięcy		112 919	0	0
	> 3 miesięcy <= 6 miesięcy		540 775	0	1 826 135
	> 6 miesięcy <= 1 roku		2 498 594	0	12 148
	> 1 roku <= 2 lat		1 434 483	0	4 267 091
	> 2 lat <= 5 lat		5 582 827	2 600 000	0
	> 5 lat <= 10 lat		11 858 723	2 500 000	0
> 10 lat <= 20 lat	5 539 666	29 570 000	0		
Sektor finansowy	Banki centralne	Bez określonego terminu	364 716		
	Banki i oddziały instytucji kredytowych	Bez określonego terminu	2 386 835		
		Pozostałe monetarne instytucje finansowe	Bez określonego terminu	2 386 835	
Sektor niefinansowy (nierozdzielony)	Przedsiębiorstwa niefinansowe	Bez określonego terminu	0		249 817
	Gospodarstwa domowe	Bez określonego terminu	0		2 266 436
	Gospodarstwa domowe	Bez określonego terminu	82		94 306
		> 1 tygodnia <= 1 miesiąca			20 869

11.7 Podział na istotne branże lub typy kontrahentów

Nie dotyczy.

11.8 Kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych

Analiza wiekowa aktywów finansowych przeterminowanych na dzień bilansowy.

Dane w zł

<i>Przeterminowanie / Sektor</i>	<i>Pozostałe należności oraz kredyty i inne należności (w wartości bilansowej brutto)</i>	<i>Rezerwy celowe i odpisy aktualizujące na należności</i>	<i>Pozostałe należności oraz kredyty i inne należności (w wartości bilansowej netto)</i>
Nieprzeterminowane	241 957 045	831 901	241 125 144
1. Sektor finansowy	41 452 938	0	41 452 938
2. Sektor niefinansowy	172 488 510	831 901	171 656 609
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	28 015 597	0	28 015 597
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	4 626 905	43 891	4 583 014
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	4 626 905	43 891	4 583 014
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	569 754	67 345	502 409
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	569 754	67 345	502 409
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	1 480	1 480	0
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	1 480	1 480	0
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
Przeterminowane > 180 dni <= 1 roku	189 411	189 411	0
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	189 411	189 411	0
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
Przeterminowane > 1 roku	10 449 609	8 117 507	2 332 102
1. Sektor finansowy	0	0	0
2. Sektor niefinansowy	10 449 609	8 117 507	2 332 102
3. Sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0
Suma końcowa	257 794 204	9 251 535	248 542 669

11.9 Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu ekspozycji restrukturyzowanych	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane			Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości				
1	Kredyty i zaliczki	55 481	265 282		265 282	832	83 955	181 326	0
2	<i>Banki centralne</i>	0	0			0	0	0	0
3	<i>Instytucje rządowe</i>	0	0			0	0	0	0
4	<i>Instytucje kredytowe</i>	0	0			0	0	0	0
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	0	0			0	0	0	0
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0	0			0	0	0	0
7	<i>Gospodarstwa domowe</i>	55 481	265 282		265 282	832	83 955	181 326	0
8	Dłużne papiery wartościowe	0	0			0	0	0	0
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki	0	0			0	0	0	0
10	Łącznie	55 481	265 282		265 282	832	83 955	181 326	0

11.10 Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna							
		Ekspozycje obsługiwane		Ekspozycje nieobsługiwane					
		Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni	Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterminowane > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterminowane > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterminowane > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterminowane > 5 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania
1	Kredyty i zaliczki	245 056 627	288 543	976 153	1 480	189 411	6 274 544	4 175 065	
2	<i>Banki centralne</i>	0	0	0	0	0	0	0	
3	<i>Instytucje rządowe</i>	28 015 597	0	0	0	0	0	0	
4	<i>Instytucje kredytowe</i>	40 123 675	0	0	0	0	0	0	
5	<i>Inne instytucje finansowe</i>	1 329 263	0	0	0	0	0	0	
6	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	42 987 985	0	832 381	105	0	28 582	2 056 339	
7	<i>W tym MŚP</i>	42 987 985	0	832 381	105	0	28 582	2 056 339	
8	<i>Gospodarstwa domowe</i>	132 600 107	288 543	976 153	1 375	189 411	6 245 962	2 118 726	
9	Dłużne papiery wartościowe	129 639 310	0	0	0	0	0	0	
10	<i>Banki centralne</i>	49 235 816	0	0	0	0	0	0	
11	<i>Instytucje rządowe</i>	50 576 651	0	0	0	0	0	0	
12	<i>Instytucje kredytowe</i>	29 826 843	0	0	0	0	0	0	
13	<i>Inne instytucje finansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	
14	<i>Przedsiębiorstwa niefinansowe</i>	0	0	0	0	0	0	0	
15	Ekspozycje pozabilansowe		0						
16	<i>Banki centralne</i>		0						
17	<i>Instytucje rządowe</i>		0						
18	<i>Instytucje kredytowe</i>		0						

8									
19	Inne instytucje finansowe		0						
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe		0						
21	Gospodarstwa domowe		0						
22	Łącznie	360 032 687	288 543	976 153	1 480	189 411	6 274 544	4 175 065	
Wskaźnik NPL na dzień 31.12.2021 r.		5,00%							

11.11 Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna						Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisania częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane			Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3			
1	Kredyty i zaliczki	245 345 170			12 449 034			499 840			8 751 695					3 697 336
2	Banki centralne	0			0			0			0					0
3	Instytucje rządowe	28 015 597			0			0			0					0
4	Instytucje kredytowe	40 123 675			0			0			0					0
5	Inne instytucje finansowe	1 329 263			0			0			0					0
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	42 987 985			2 917 407			0			1 849 138					1 068 269
7	W tym MŚP	42 987 985			2 917 407			0			1 849 138					1 068 269
8	Gospodarstwa domowe	132 888 650			9 531 627			499 840			6 902 557					2 629 067
9	Dłużne papiery wartościowe	129 639 310			0			0			0					0
10	Banki centralne	49 235 816			0			0			0					0
11	Instytucje rządowe	50 576 651			0			0			0					0
12	Instytucje kredytowe	29 826 843			0			0			0					0

2															
1 3	Inne instytucje finansowe	0		0		0		0		0					0
1 4	Przedsiębiorstwa niefinansowe	0		0		0		0,0							0
1 5	Ekspozycje pozabilansowe	0				0		0,0							0
1 6	Banki centralne	0				0		0,0							0
1 7	Instytucje rządowe	0				0		0,0							0
1 8	Instytucje kredytowe	0				0		0,0							0
1 9	Inne instytucje finansowe	0				0		0,0							0
2 0	Przedsiębiorstwa niefinansowe	0				0		0,0							0
2 1	Gospodarstwa domowe	0				0		0,0							0
2 2	Łącznie	374 984 480		12 449 034		499 840		8 751 695							3 697 336

11.12 Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwale	0,0	0,0
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwale	0,0	0,0
3	Nieruchomości mieszkalne	0,0	0,0
4	Nieruchomości komercyjne	0,0	0,0
5	Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)	0,0	0,0
6	Kapitał własny i instrumenty dłużne	0,0	0,0
7	Pozostałe	0,0	0,0
8	Łącznie	0,0	0,0

11.13 Zmiany korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe dla ekspozycji o utraconej wartości

Nie dotyczy.

12. Aktywa wolne od obciążeń (art. 443 Rozporządzenia)

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega

jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Wartość bilansową aktywów w podziale na kategorie ekspozycji obciążone i wolne od obciążeń prezentuje Tabela poniżej.

Dane w zł

Wyszczególnienie	Aktywa obciążone	Aktywa nieobciążone
Aktywa		
Kredyty na żądanie	0	8 617 852
Instrumenty udziałowe	0	2 101 552
w tym: obligacje zabezpieczone	0	0
w tym: papiery wartościowe zabezpieczone aktywami	0	0
w tym: wyemitowane przez sektor instytucji rządowych i samorządowych	0	50 576 651
w tym: wyemitowane przez instytucje finansowe	0	29 826 843
w tym: wyemitowane przez przedsiębiorstwa niefinansowe	0	0
Dłużne papiery wartościowe	0	129 639 310
w tym: kredyty hipoteczne	0	130 985 426
Kredyty i zaliczki inne niż kredyty na żądanie	1 220 672	238 704 145
Inne aktywa	0	17 882 769
Aktywa Banku	1 220 672	396 945 628

13. Korzystanie z ECAI (art. 444 Rozporządzenia)

Na dzień 31 grudnia 2021 r. Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

14. Wymogi w zakresie funduszy własnych obliczone zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b i c - ekspozycje na ryzyko rynkowe (art. 445 Rozporządzenia)

Nie dotyczy.

15. Ryzyko operacyjne (art. 446 Rozporządzenia)

Zarządzanie ryzykiem operacyjnym (Rekomendacja M – Rekomendacja 17)

Informacje jakościowe

Ryzyko operacyjne oznacza ryzyko straty wynikające z nieodpowiednich lub zawodnych procedur wewnętrznych, błędów ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmuje także ryzyko prawne.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym obejmuje identyfikację, pomiar, limitowanie, monitorowanie, raportowanie, kontrolę oraz redukcję tego ryzyka i jest realizowany w sposób ciągły.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest skuteczny poprzez bieżącą identyfikację oraz raportowanie zdarzeń operacyjnych o istotnych stratach, jak również poprzez kontrolę ryzyka. Główne założenia w zakresie podejścia Banku do zarządzania ryzykiem operacyjnym, odpowiedzialność i zadania w strukturze organizacyjnej systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym określa „Strategia zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”, przyjęta Uchwałą Rady Nadzorczej Banku.

Uczestnicy procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym	Zakres odpowiedzialności
Rada Nadzorcza Banku	<p>Sprawuje nadzór nad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zgodnością strategii i polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, ze strategią i planem finansowym Banku; • wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym oraz oceną adekwatności i skuteczności tego procesu; • ryzykiem systemów informatycznych i bezpieczeństwem informacji w tym: <ol style="list-style-type: none"> a) zarządzaniem bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania, b) procesem tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, c) zarządzaniem elektronicznymi kanałami dostępu, d) współpracą z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa, e) zapewnieniem adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, f) zarządzaniem jakością danych o kluczowym znaczeniu dla Banku.
Zarząd Banku	<p>Odpowiada za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym, • zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz monitorowanie efektywności jego działania, w tym wskazanie osób i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych elementów systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, • okresowe przedkładanie Radzie Nadzorczej syntetycznej informacji na temat profilu ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank. • bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych, w związku z tym szczególną uwagę poświęca zagadnieniom: <ol style="list-style-type: none"> a) zarządzaniu bezpieczeństwem środowiska teleinformatycznego oraz ciągłością działania, b) tworzenia i aktualizacji strategii w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, c) zarządzania elektronicznymi kanałami dostępu, d) współpracy z zewnętrznymi dostawcami usług w zakresie środowiska teleinformatycznego i jego bezpieczeństwa, e) zapewnienia adekwatnej struktury organizacyjnej oraz zasobów kadrowych w obszarach technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego, f) zarządzania jakością danych o kluczowym znaczeniu dla Banku.
Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz	<p>Odpowiada za:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie projektu strategii zarządzania ryzykiem operacyjnym,

Ekonomicznych (ZZRA)	<ul style="list-style-type: none"> • opracowanie i aktualizowanie metodyki zarządzania ryzykiem operacyjnym określonej przez system aktów normatywnych definiujących proces zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz sposoby realizowania tego procesu, • standardowe analizy i raporty oraz inne z zakresu ryzyka operacyjnego, wskazane przez Radę Nadzorczą, Zarząd Banku, a także sprawozdania wynikające z obowiązku informacyjnego wobec uprawnionych instytucji zewnętrznych, • prowadzi analizy profilu i monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego Banku, • koordynowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku, inicjuje: <ul style="list-style-type: none"> • wprowadzanie oraz rozwijanie narzędzi wspomagających zarządzanie ryzykiem operacyjnym w tym w szczególności monitoruje poprawność i aktualność funkcjonalności systemu OperNet.
Stanowisko ds. zgodności	Odpowiada za: <ul style="list-style-type: none"> • zapewnianie zgodności, • identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności, • zgodność działalności Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi, • raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności, Zadania Stanowiska ds. zgodności wykonuje wyznaczony pracownik Zespołu Kontroli Wewnętrznej
Zespół Kontroli Wewnętrznej (ZKW)	<ul style="list-style-type: none"> • kontroluje system zarządzania Bankiem, w tym skuteczność zarządzania ryzykiem operacyjnym w działalności Banku, • przeprowadza czynności kontrolne w komórkach organizacyjnych Banku w celu dokonania kontroli zgodności działania kontrolowanych komórek z obowiązującymi regulacjami zewnętrznymi i wewnętrznymi.
Główny Księgowy (GK) oraz Zespół Finansowo Księgowy (ZFK)	Zobowiązany jest do rejestrowania wszystkich strat znajdujących się w ewidencji księgowej (rachunkowej) do systemu OperNet
Wszystkie jednostki/komórki organizacyjne – wszyscy pracownicy Banku	Odpowiadają za bieżące zarządzanie ryzykiem operacyjnym poprzez: <ul style="list-style-type: none"> • identyfikację zdarzeń operacyjnych , • podejmowanie działań ograniczających potencjalne zagrożenia w obszarze ryzyka operacyjnego oraz łagodzące negatywne skutki zrealizowania tego ryzyka. • obowiązek rejestracji zdarzenia operacyjnego w systemie OperNet, które zostało przez niego zidentyfikowane.

Informacje ilościowe

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczany jest zgodnie z zasadami określonymi w Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych.

Wyliczając wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego Bank stosuje metodę wskaźnika bazowego.

Wielkość ryzyka operacyjnego na koniec XII 2020 r. oszacowano na kwotę 1 917 tys. zł.

Zgodnie z postanowieniami „Instrukcja funkcjonowania procesu oceny adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP) oraz wyznaczania wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”, Bank uznaje wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne wyliczony w filarze I za wystarczający i nie tworzy dodatkowego wymogu kapitałowego.

Identyfikacja ryzyka

Ryzyko operacyjne Banku jest identyfikowane ex ante poprzez samoocenę ryzyka operacyjnego oraz ex post poprzez rejestrację incydentów i zdarzeń rzeczywistych.

Ryzyko operacyjne ex ante jest identyfikowane w celu zapobiegania powstawaniu nieakceptowanego poziomu ryzyka operacyjnego w procesach realizowanych przez Bank.

Ryzyko operacyjne ex post jest identyfikowane i rejestrowane w celu rozpoznawania profilu rzeczywistego ryzyka operacyjnego Banku oraz monitorowania poziomu tego ryzyka.

Bank ustala, że w celu rejestracji zdarzeń operacyjnych są stosowane następujące istotne dla działalności Banku linie biznesowe:

- 1) bankowość komercyjna;
- 2) bankowość detaliczna;
- 3) płatności i rozliczenia.

Dokonywana jest także identyfikacja zagrożeń dla wszystkich istotnych obszarów działalności Banku, w szczególności tworzenia nowych i modyfikacji już istniejących produktów, procesów i systemów oraz zmian w strukturze organizacyjnej Banku.

Pomiar ryzyka

Pomiarowi podlegają zarówno skutki finansowe jak i niefinansowe. Straty niefinansowe mierzy się czasem ograniczenia dostępu do usług przez klientów, przeliczone na koszty finansowe.

Limitowanie ryzyka

Bank w celu określenia akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego w ramach działalności Banku zgodnie z oczekiwaniami Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, wyznacza limity tolerancji na ryzyko operacyjne.

Do limitów tolerancji na ryzyko operacyjne zaliczamy:

- 1) limit straty rzeczywistej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą rzeczywistą wynoszący 40% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczonego w I Filarze,
- 2) limit straty potencjalnej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą potencjalną wynoszący 50% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego wyliczonego w I Filarze.

Monitorowanie ryzyka

Poziom ryzyka operacyjnego w poszczególnych obszarach ryzyka jest monitorowany przy użyciu wskaźników KRI zgodnie z przyjętą „Strategią zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Raportowanie ryzyka

Sposób raportowania poziomu ryzyka operacyjnego określa „Instrukcja sporządzania informacji zarządczej” (SIZ).

Sporządzone raporty informują o profilu ryzyka operacyjnego występującego w Banku oraz o sposobie, w jaki został on wyznaczony, a także o wykorzystaniu założonych limitów tolerancji na ryzyko operacyjne.

Kontrola ryzyka

System kontroli wewnętrznej odgrywa kluczową rolę w ograniczaniu całości ryzyka operacyjnego, na jakie narażony jest Bank w swojej działalności i jest także istotnym elementem zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Ryzyko operacyjne w Banku podlega kontroli funkcjonalnej i audytowi wewnętrznemu. Wyniki kontroli przekazywane są Zarządowi, a także Radzie Nadzorczej Banku.

Redukowanie ryzyka

W Banku zdefiniowane są metody ograniczania ryzyka operacyjnego oraz łagodzenia skutków zrealizowania tego ryzyka.

Do podstawowych metod ograniczania ryzyka operacyjnego należą:

- 1) modyfikowanie procesów w aspekcie redukcji ryzyka operacyjnego do poziomu akceptowanego;
- 2) monitorowanie poziomu ryzyka operacyjnego w procesach;
- 3) outsourcing usług;
- 4) zabezpieczenia fizyczne.

Do podstawowych metod łagodzenia skutków zrealizowania ryzyka operacyjnego należą:

- 1) zabezpieczenia finansowe;
- 2) zabezpieczenia fizyczne;
- 3) plany awaryjne.

Informacja o wielkości strat netto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2021 roku

Dokonując analizy rejestru zdarzeń zaewidencjonowanych przez pracowników Banku w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. stwierdzono, że w badanym okresie Bank poniósł koszty rzeczywiste brutto i netto w wys. 14 tys. zł

Analiza strat z tytułu ryzyka operacyjnego

Dane w tys. zł

Rodzaj zdarzenia	Kategoria zdarzenia w ramach rodzaju	Strata brutto	Odzysk	Strata netto
------------------	--------------------------------------	---------------	--------	--------------

1. Oszustwo wewnętrzne	Działania nieuprawnione	-	-	-
	Kradzież i oszustwo	-	-	-
2. Oszustwo zewnętrzne	Kradzież i oszustwo	-	-	-
	Bezpieczeństwo systemów	-	-	-
3. Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwo w miejscu pracy	Stosunki pracownicze	-	-	-
	Bezpieczeństwo środowiska pracy	-	-	-
	Podziały i dyskryminacja	-	-	-
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	Obsługa klientów, ujawnianie informacji o klientach, zobowiązania względem klientów	-	-	-
	Niewłaściwe praktyki biznesowe lub rynkowe	-	-	-
	Wady produktów	-	-	-
	Klasyfikacja klienta i ekspozycje	-	-	-
	Usługi doradcze	-	-	-
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	Kłęski żywiołowe i inne zdarzenia	-	-	-
6. Zakłócenia działalności Banku i awarie systemów	Systemy	1	0	1
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	Wprowadzanie do systemu, wykonywanie, rozliczanie i obsługa transakcji	13	0	13
	Monitorowanie i sprawozdawczość	-	-	-
	Napływ i dokumentacja klientów	-	-	-
	Zarządzanie rachunkami klientów	-	-	-
	Kontrahenci niebędący klientami banku (np. izby rozliczeniowe)	-	-	-
	Sprzedawcy i dostawcy	-	-	-
Suma strat		14	0	14

Najważniejsze zdarzenia operacyjne, które zaewidencjonowano w 2021 roku, wystąpiły w rodzaju zdarzeń - Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi.

W analizowanym okresie nie wystąpiły zdarzenia wymagające podjęcia pilnych działań naprawczych, o wysokiej dotkliwości i częstotliwości.

16. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym (art. 447 Rozporządzenia)

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. Bank posiada ekspozycje kapitałowe w całości klasyfikowane do portfela bankowego.

W 2021 r. Bank nie posiadał ekspozycji kapitałowych w portfelu handlowym.

W portfelu Banku na dzień 31 grudnia 2021 r. nie znajdowały się papiery wartościowe będące w regulowanym obrocie pozagiełdowym.

Dane w tys. zł.

<i>Emitent</i>	<i>Rodzaj papieru wartościowego</i>	<i>Wartość w zł na 31.12.2021 roku</i>	
		<i>nominalna</i>	<i>bilansowa</i>
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>
<i>I. INSTYTUCJE FINANSOWE</i>			
<i>1</i>	<i>SGB S.A. w Poznaniu</i>	<i>9</i>	<i>12</i>
<i>2</i>	<i>BPS S.A. w Warszawie</i>	<i>1 255</i>	<i>1 987</i>
<i>3</i>	<i>SSOZ BPS</i>	<i>5</i>	<i>5</i>
<i>Razem</i>	<i>X</i>	<i>1 269</i>	<i>2 004</i>

Aktualizacja wartości akcji i udziałów		X	0	0
Razem wartość netto akcji i udziałów		X	1 269	2 004
II. POZOSTAŁE JEDNOSTKI				
1	Spółdzielnia Mieszkaniowa "Dążność"	udziały	0	0
2	PartNet Sp.z o.o.	udziały	98	98
Razem		X	98	98
Aktualizacja wartości akcji i udziałów		X	0	0
Razem wartość netto akcji i udziałów		X	98	98
Razem wartość netto akcji i udziałów (poz.I + poz.II)		X	1 367	2 102

17. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym – (art. 448 Rozporządzenia)

17.1 Charakterystyka ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia oraz częstość pomiarów ryzyka stopy procentowej

Pomiar ryzyka stopy procentowej w Banku odnosi się do pozycji zaliczanych do portfela bankowego.

Ryzyko stopy procentowej – obecne lub przyszłe ryzyko zarówno dla dochodów, jak i wartości ekonomicznej, identyfikowane z tytułu działalności zaliczanej do portfela bankowego, wynikające z niekorzystnych zmian stóp procentowych, które wpływają na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, obejmujące:

- a) ryzyko niedopasowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych pozycji, obejmujące zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- b) ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych

na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko to wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, które w innym przypadku miałyby podobne cechy w zakresie zmian oprocentowania,

c) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych)

w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych; w szczególności to ryzyko wynikające z:

- pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne) – np. kredyty dające kredytobiorcy prawo spłaty przed terminem pozostałej części kredytu lub zmiany charakteru oprocentowania (stałe/zmienne), różnego typu instrumenty dłużne zawierające opcje typu call lub put, dające możliwość wcześniejszego wykupu instrumentu,
- domyślnie wbudowanej elastyczności lub w ramach terminów dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta), np. różnego typu depozyty bez oznaczonego terminu wymagalności, pozwalające deponentom wycofać swoje środki w dowolnym momencie, w tym bez żadnych kar;

Profil ryzyka stopy procentowej określa możliwe do zaakceptowania przez Bank narażenie na ryzyko, w zakresie trzech wyodrębnionych kategorii ryzyka stopy procentowej. Zarządzanie ryzykiem stopy koncentruje się na zarządzaniu ryzykiem przeszacowania, ryzykiem opcji klienta, ryzykiem bazowym oraz ryzykiem krzywej dochodowości.

Do szczegółowych celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku zalicza się:

- 1) utrzymanie niskiej wrażliwości wyniku odsetkowego na zmiany rynkowych stóp procentowych, w tym przede wszystkim takie kształtowanie pozycji luki dla działalności złotowej i walutowej, by dotrzymane były obowiązujące w Banku limity;
- 2) dążenie do realizacji wyniku finansowego przyjętego w planie finansowym na dany rok obrachunkowy i jednoczesnego utrzymania niskiej wrażliwości wyniku finansowego, w szczególności wyniku z tytułu transakcji wymiany walutowej i wyniku odsetkowego, na zmiany parametrów rynkowych, w tym przede wszystkim

kształtowanie takiego dopasowania pozycji aktywów i pasywów dla działalności złotowej i walutowej, by dotrzymane były limity obowiązujące w Banku dla ryzyka rynkowego;

- 3) bieżące śledzenie tendencji na rynku stopy procentowej i w przypadku niekorzystnych z punktu widzenia bezpieczeństwa działania Banku i stabilności jego wyników finansowych zmian stóp rynkowych, możliwie w krótkim czasie podejmowanie działań ograniczających negatywne ich skutki, w tym przede wszystkim prowadzenie aktywnej polityki kształtowania oprocentowania depozytów;
- 4) optymalizacja stosowanych stawek oprocentowania oraz terminów stawek depozytów jak również kredytów zapewniających jednocześnie konkurencyjność na rynku, osiągnięcie.

Podstawowymi wytycznymi dla realizacji przyjętych celów zarządzania ryzykiem stopy procentowej są:

- 1) dążenie do utrzymania wrażliwości bilansu na zmiany rynkowych stóp procentowych (luka przeszacowania) na poziomie nieprzekraczającym wartości granicznych, wynikających ze Strategii zatwierdzonej przez Radę Nadzorczą;
- 2) nie utrzymywanie istotnych kwotowo portfeli handlowych instrumentów dłużnych, które generują określone uchwałą KNF wymogi kapitałowe z tytułu różnych rodzajów ryzyka powiązanych ze znaczącą skalą działalności handlowej;
- 3) w zakresie ryzyka opcji klienta kontynuowanie dotychczasowych działań, związanych z wyceną opcji klienta na etapie wprowadzania nowych produktów, w tym w szczególności produktów o stałym oprocentowaniu;
- 4) kontynuowanie dotychczasowej bezpiecznej polityki, której podstawowym celem jest ograniczanie ponoszonego ryzyka do poziomu niewymagającego dodatkowej alokacji kapitału na jego pokrycie.

Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej metodą luki, w oparciu o sporządzane raporty i analizy, w tym:

- 1) raportu luki terminów przeszacowania stopy procentowej, umożliwiającego określenie wielkości i charakteru niedopasowania (luki) pozycji aktywów i pasywów Banku wrażliwych na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania,
- 2) raportu luki ryzyka bazowego, umożliwiającego określenie wielkości i charakteru niedopasowania (luki) pozycji aktywów i pasywów Banku wrażliwych w poszczególnych terminach przeszacowania, w podziale na poszczególne stawki

bazowe, w oparciu o które wyznaczane jest oprocentowanie produktów/instrumentów finansowych,

- 3) raport luki ryzyka krzywej dochodowości, obrazujący wielkość i charakter niedopasowania (luki) pozycji aktywów i pasywów Banku wrażliwych, indeksowanych do stawek rynku pieniężnego w poszczególnych terminach przeszacowania,
- 4) analizy profilu ryzyka stopy procentowej Banku umożliwiającej określenie stopnia wrażliwości oprocentowania aktywów/pasywów wrażliwych Banku na zmiany stóp rynkowych i podstawowych NBP,
- 5) symulacji wpływu zmian stóp rynkowych i podstawowych NBP na wynik odsetkowy Banku przy określonej strukturze aktywów i pasywów wrażliwych,
- 6) analizy testów warunków skrajnych przy określonej strukturze aktywów i pasywów wrażliwych.

W pomiarze ryzyka stopy procentowej uwzględniane są potencjalne zachowania klientów takie jak przedpłaty kredytów oraz zerwanie depozytów.

Przy ocenie ryzyka opcji klienta Bank bierze pod uwagę skorzystanie przez klienta Banku z:

- 1) prawa do wcześniejszej spłaty rat kredytów – w odniesieniu do produktów kredytowych o stałym oprocentowaniu oraz produktów kredytowych na zmienną stopę procentową,
- 2) prawa do zerwania depozytu przed terminem wymagalności – w odniesieniu do produktów depozytowych o stałym oprocentowaniu oraz dla produktów depozytowych na zmienną stopę procentową.

Limity

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

System limitów wewnętrznych Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmuje:

- limit dopuszczalnej zmiany wartości wyniku odsetkowego,
- limit maksymalnej wartości względnej współczynnika luki,
- limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego Banku z tytułu ryzyka bazowego,
- limit rozpiętości odsetkowej,
- zmiana wartości ekonomicznej kapitału.

Zarząd Banku otrzymuje sprawozdania zawierające niezbędne informacje odnośnie ryzyka stopy procentowej w okresach miesięcznych, natomiast Rada Nadzorcza Banku w okresach

kwartalnych.

17.2 Wahania w zakresie zysku, wartości gospodarczej lub innego stosowanego wskaźnika używanego przez Zarząd Banku do oceny skutków szokowych wzrostów lub spadków stóp procentowych zgodnie z metodą pomiaru ryzyka stopy procentowej

Scenariusz szokowy

W oparciu o raport luki przeszacowania obejmujący pozycje wrażliwe łącznie we wszystkich walutach oszacowano, że przy spadku stóp procentowych o 100 pb. wynik odsetkowy w okresie 12 miesięcy od dnia analizy może zmniejszyć się o 3 058,65 tys. zł. Nastąpiło zwiększenie niekorzystnej zmiany wyniku odsetkowego w scenariuszu szokowym (o 534,42 tys. zł, tj. 21,17%).

Wskaźnik zmiany wyniku odsetkowego w scenariuszu szokowym dla wariantu spadku stóp procentowych wyniósł na koniec grudnia ub.r. 33,92% (+5,93% m/m) planowanego wyniku odsetkowego (9 018 tys. zł). Przy wyniku odsetkowym faktycznie zrealizowanym przez Bank w 2021 roku (9 781 tys. zł) relacja ta spada do 31,27%.

Test warunków skrajnych – zakłada symulację wpływu niekorzystnych zmian stóp procentowych na poziom ryzyka przy założeniu bezwarunkowego modelowania przepływów pieniężnych. Symulacja zakłada równoległe przesunięcie krzywej dochodowości w górę i w dół o 300 pb. dla luki przeszacowania obejmującej wszystkie pozycje wrażliwe i uwzględniającej istniejące mnożniki stawek bazowych oraz wysokość nominalnych stóp procentowych.

Scenariusz równoległego przesunięcia krzywej dochodowości o +/- 300 pb. wskazuje, iż skalkulowana zmiana wyniku odsetkowego w horyzoncie 12 miesięcy może wynieść:

- dla wzrostu stóp procentowych +3 151,84 tys. zł,
- dla spadku stóp procentowych -8 652,10 tys. zł.

Bank przeprowadza odwrotne testy warunków skrajnych w zakresie miar opartych na dochodach określa wielkość równoległego przesunięcia krzywej dochodowości powodującego spadek wyniku odsetkowego w wysokości odpowiadającej wynikowi netto na dany rok.

Na dzień analizy (31.12.2021), w oparciu o symulację w zakresie odwrotnego testu warunków skrajnych oszacowano, iż przesunięcie krzywej dochodowości o minus 0,601 pp. spowodowałaby niekorzystną zmianę wyniku odsetkowego na poziomie wyniku netto za

2021 rok (1 794 tys. zł).

Limit kapitału wewnętrznego na ryzyko stopy procentowej wyniósł 3 591,95 tys. zł, tj. 15% funduszy własnych.

Na 31.12.2021 roku ocena adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP) wskazuje na obowiązek utrzymywania kapitałów na pokrycie ryzyka stopy procentowej w wysokości 3 477,83 tys. zł.

18. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne (art. 449 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Na dzień 31.12.2021 r. Bank nie prowadził działalności sekurytyzacyjnej.

19. Polityka w zakresie wynagrodzeń (art. 450 Rozporządzenia)

§ 1

1. Celem opracowania i wdrożenia „Polityki wynagradzania pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim”, jest:
 - 1) określenie zasad ustalania, wypłaty i monitorowania zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim, wymienionych w Rozporządzenie Ministra Finansów, funduszy i polityki regionalnej z dnia 08 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, polityki wynagrodzeń w bankach wspieranie prawidłowego i skutecznego zarządzania ryzykiem i nie zachęcanie do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą skłonność do ryzyka,
 - 2) wspieranie realizacji strategii działania Banku oraz ograniczanie konfliktu interesów.
2. Bank realizuje Politykę wynagrodzeń odpowiednio do formy prawnej w jakiej działa, rozmiaru działalności, ryzyka związanego z prowadzoną działalnością, wewnętrzną organizacją oraz charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej działalności.

§ 2

Polityka wynagradzania przygotowana została przez Zarząd Banku i zatwierdzona przez Radę Nadzorczą.

§ 3

Polityka wynagrodzeń oraz jej realizacja podlega ocenie przez Radę Nadzorczą na podstawie przeprowadzonej weryfikacji. Ocena jest przekazywana Zebraniu Przedstawicieli w ramach Sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej.

§ 4

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku.
2. Polityka wynagrodzeń podlega weryfikacji co najmniej raz w roku, zgodnie z Instrukcją sporządzania informacji zarządczej Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim.

§ 5

Z uwagi na skalę działania Banku Rada Nadzorcza nie powołuje komitetu ds. wynagradzania.

§ 6

Zapisy Polityki wynagradzania obejmują:

- 1) stałe składniki wynagradzania, zgodnie z Regulaminem wynagradzania,
- 2) zmienne składniki wynagradzania, rozumiane jako nagrody uznaniowe lub premie,
- 3) zasady przyznawania i wypłacania zmiennych składników wynagradzania.

§ 7

1. Bank przed wprowadzeniem Polityki wynagrodzeń dokonał identyfikacji osób, o których mowa w §24 Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów oraz w Rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) Nr 604/2014 z dnia 4 marca 2014 r. uzupełniającym dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE (...) i na tej podstawie uznał, że do osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku zalicza się:
 - 1) Członków Rady Nadzorczej,
 - 2) Członków Zarządu,
 - 3) Głównego Księgowego,
 - 4) Stanowisko ds. zgodności.

2. Wysokość wynagrodzenia Członków Rady Nadzorczej ustala Zebranie Przedstawicieli.
3. Rada Nadzorcza otrzymuje tylko stałe składniki wynagrodzenia.
4. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla Członków Zarządu ustala Rada Nadzorcza.
5. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla Głównego Księgowego i Stanowiska ds. zgodności ustala Zarząd Banku.
6. Wysokość wynagrodzenia stałego i zmiennego dla pracowników ustala Prezes Zarządu lub Zarząd Banku.

§ 8

Osoby, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, zobowiązane są do niekorzystania z indywidualnych strategii hedgingowych lub ubezpieczeń dotyczących wynagrodzenia i odpowiedzialności w celu podważenia skutków uwzględniania ryzyka w mającym do nich zastosowanie systemie wynagradzania.

9

1. Łączna kwota wypłaconych zmiennych składników wynagradzania zidentyfikowanym pracownikom w Banku za dany rok nie może spowodować obniżenia wyniku finansowego do poziomu, który nie zapewni realnego przyrostu funduszy własnych Banku oraz budowy bezpiecznej bazy kapitałowej.
2. Stosując zasadę proporcjonalności Bank wypłaca całość zmiennych składników wynagradzania po przyznaniu, z uwzględnieniem pkt. 3.
3. Wysokość zmiennych składników wynagradzania nie może być wyższa niż 100% rocznego wynagrodzenia stałego zidentyfikowanych pracowników, a wynagrodzenie zasadnicze powinno mieć taką wysokość, aby Bank mógł prowadzić elastyczną politykę zmiennych składników wynagrodzeń, w tym obniżanie lub nieprzyznawanie zmiennych składników wynagrodzeń.

§ 10

1. Oceny efektów pracy Członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o kryterium ilościowe i jakościowe (każdorazowo przed przyznaniem zmiennych składników wynagradzania).
2. Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założonego planu ekonomiczno-finansowego:

- 1) zysk netto,
 - 2) łączny współczynnik wypłacalności,
 - 3) wskaźnik płynności LCR,
 - 4) jakość portfela kredytowego.
3. Kryteria jakościowe oceny Członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:
- 1) uzyskane absolutorium w okresie oceny,
 - 2) pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ust. 1 ustawy Prawo bankowe,
 - 3) ogólna dobra ocena realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną, dokonana przez Radę Nadzorczą.
4. W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

§ 11

1. Ocenę efektów pracy zidentyfikowanych pracowników, nie będących Członkami Zarządu, dokonuje Prezes Zarządu lub Zarząd Banku.
2. Zmienne składniki wynagradzania przyznaje się, za pozytywne (nienaganne) realizowanie zadań określonych w zakresie czynności.

§ 12

W roku 2021 żaden z Członków Zarządu nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.

§ 13

Wysokość wynagrodzeń za dany rok obrotowy dla pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka zgodnie z przyjętą Polityką wynagradzania przedstawia tabela poniżej:

(dane tys. zł)

Pracownicy, których działania mają istotny wpływ na profil ryzyka banku	Stale składniki wynagrodzeń	Zmienne składniki wynagrodzeń
Zarząd Banku (3 osoby)	619,20 zł	25,8 zł
Główny księgowy, Stanowisko ds. zgodności	192,73 zł	2,0 zł
Razem	811,93 zł	27,80 zł

W roku 2021 nie dokonano płatności związanych z powołaniem na stanowisko Członka Zarządu oraz zakończeniem stosunku zatrudnienia przez Członka Zarządu. Przyznane składniki wynagrodzeń w 2021 r. zostały wypłacone i nie podlegały odroczeniu w czasie.

20. Dźwignia finansowa (art. 451 Rozporządzenia)

Dźwignia finansowa oznacza względną – w stosunku do funduszy własnych – wielkość posiadanej przez Bank całkowitej kwoty ekspozycji z tytułu aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z przyrzeczoną udzieleniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji banku.

Wyliczenia wskaźnika dźwigni finansowej na 31.12.2021 r. dokonano zgodnie z postanowieniami Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) 2015/62 z dnia 10 października 2014 r., zmieniającego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady UE nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni.

Wskaźnik dźwigni Bank wyznacza jako miarę kapitału Tier I Banku podzieloną przez całkowitą kwotę ekspozycji i wyraża jako wartość procentową. Całkowita kwota ekspozycji wyliczana jest zgodnie z art. 429 rozporządzenia (UE) 575/2013 i stanowi sumę wartości ekspozycji bilansowych oraz sumę wartości ekspozycji pozabilansowych z uwzględnieniem współczynnika konwersji kredytowej, z wyjątkiem tych, które pomniejszają fundusze własne

pierwszej kategorii (zgodnie z rozporządzeniem 2015/62).

Wskaźnik dźwigni określony w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych – formularz do celów ujawniania informacji

Dzień odniesienia	31.12.2021
Nazwa podmiotu	Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim
Poziom stosowania	indywidualny

Tabela LRSum: Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni (dane w pełnych złotych)

		Kwota mająca zastosowanie
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	398 166 300
2	Korekta z tytułu jednostek objętych konsolidacją na potrzeby rachunkowości, ale nieobjętych zakresem konsolidacji regulacyjnej	0
3	(Korekta z tytułu aktywów powierniczych ujętych w bilansie zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, ale wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 13 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
4	Korekta z tytułu instrumentów pochodnych	0
5	Korekta z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (SFT)	0
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	4 315 944
EU-6a	(Korekta z tytułu ekspozycji wewnątrz grupy wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
EU-6b	(Korekta z tytułu ekspozycji wykluczonych z miary ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013)	0
7	Inne korekty	-10 611
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	402 471 633

Tabela LRCom: Wspólne ujawnienie wskaźnika dźwigni

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych i transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	398 166 300

2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	-10 611
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	398 155 689
Ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych		
4	Koszt odtworzenia związany z <i>wszystkimi</i> transakcjami na instrumentach pochodnych (tj. z pominięciem kwalifikującego się zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce)	0
5	Kwoty narzutu w odniesieniu do potencjalnej przyszłej ekspozycji związanej z <i>wszystkimi</i> transakcjami na instrumentach pochodnych (metoda wyceny według wartości rynkowej)	0
EU-5a	Ekspozycja obliczona według metody wyceny pierwotnej ekspozycji	0
6	Ubruttowanie zapewnionego zabezpieczenia instrumentów pochodnych, jeżeli odliczono je od aktywów bilansowych zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości	0
7	(Odliczenia aktywów wierzytelności w odniesieniu do zmiennego depozytu zabezpieczającego w gotówce zapewnionego w transakcjach na instrumentach pochodnych)	0
8	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0
9	Skorygowana skuteczna wartość nominalna wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych	0
10	(Skorygowana skuteczna wartość nominalna kompensat i odliczeń narzutów w odniesieniu do wystawionych kredytowych instrumentów pochodnych)	0
11	Całkowite ekspozycje z tytułu instrumentów pochodnych (suma wierszy 4–10)	0
Ekspozycje z tytułu transakcji finansowych z użyciem papierów wartościowych		
12	Aktywa z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto (bez uwzględnienia kompensowania), po korekcie z tytułu transakcji księgowych dotyczących sprzedaży	0
13	(Skompensowane kwoty zobowiązań gotówkowych i wierzytelności gotówkowych w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych brutto)	0
14	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta w odniesieniu do aktywów z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych	0
EU-14a	Odstępstwo dotyczące transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych: Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta zgodnie z art. 429b ust. 4 i art. 222 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0
15	Ekspozycje z tytułu transakcji zawieranych poprzez pośrednika	0

EU-15a	(Wyłączone ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych rozliczanych za pośrednictwem klienta w odniesieniu do składnika rozliczanego z kontrahentem centralnym)	0
16	Całkowite ekspozycje z tytułu transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych (suma wierszy 12 – 15a) Inne ekspozycje pozabilansowe	0
Inne ekspozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	4 315 944
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	0
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17 i 18)	4 315 944
Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 7 i 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe)		
EU-19a	(Wyłączenie ekspozycji wewnątrz grupy (na zasadzie nieskonsolidowanej) zgodnie z art. 429 ust. 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowych i pozabilansowych))	0
EU-19b	(Ekspozycje wyłączone zgodnie z art. 429 ust. 14 rozporządzenia (UE) nr 575/2013 (bilansowe i pozabilansowe))	0
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	23 946 362
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a i EU-19b)	402 471 633
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	5,95%
Wybór przepisów przejściowych i kwota wyłączonych pozycji powierniczych		
EU-23	Wybór przepisów przejściowych na potrzeby określenia miary kapitału	przejściowe
EU-24	Kwota wyłączonych pozycji powierniczych zgodnie z art. 429 ust. 11 rozporządzenia (UE) nr 575/2013	0

Tabela LRSpl: Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych)

		Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych), w tym:	398 155 689
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego, w tym:	398 155 689
EU-4	Obligacje zabezpieczone	0

EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	92 654 862
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego, których nie traktuje się jak państwa	78 592 248
EU-7	Instytucje	40 232 266
EU-8	Zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	28 415 081
EU-9	Ekspozycje detaliczne	126 133 180
EU-10	Przedsiębiorstwa	9 822 240
EU-11	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 332 102
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	19 973 710

21. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego (art. 452 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metody IRB.

22. Stosowane techniki ograniczania ryzyka kredytowego (art. 453 Rozporządzenia)

Stosowane w Banku techniki ograniczające ryzyko kredytowe to:

1. Pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z „Instrukcją prawnych form zabezpieczeń wierzytelności bankowych”.
2. Pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku adekwatności kapitałowej na podstawie Rozporządzenia. Bank zarządza ryzykiem związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, zgodnie z „Polityką zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

22.1 Zasady i procedury dotyczące kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz zakres, w jakim Bank takie kompensowanie wykorzystuje

Bank w 2021 roku nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.

22.2 Zasady i procedury dotyczące wyceny i zarządzania zabezpieczeniami

Zabezpieczenie wierzytelności ma na celu zapewnienie Bankowi zwrotu udzielonego kredytu, pożyczki itp. wraz z odsetkami, prowizjami i innymi kosztami Banku, lub wykonania innego

zobowiązania pieniężnego wobec Banku, w razie gdyby dłużnik nie wywiązał się w terminie z warunków umowy.

Bank podejmując decyzję o zaangażowaniu kredytowym dąży do uzyskania pełnego zabezpieczenia o jak najwyższej jakości przez cały okres kredytowania. Jakość zabezpieczeń Bank ocenia według ich płynności, aktualnej wartości rynkowej, wpływu na poziom tworzonych rezerw oraz możliwości zmniejszenia wymogów kapitałowych z tytułu ryzyka kredytowego.

Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania.

Bank stosuje jedno lub kilka zabezpieczeń jednocześnie w zależności od oceny stopnia ryzyka kredytowego.

Przedmiot i wartość prawnego zabezpieczenia wierzytelności podlega monitoringowi i ocenie w trakcie trwania umowy, na zasadach określonych w regulacjach wewnętrznych Banku.

22.3 Opis głównych rodzajów zabezpieczeń kredytowych przyjmowanych przez Bank

Bank w 2021 roku stosował następujące rodzaje prawnych zabezpieczeń kredytów oraz innych usług obciążonych ryzykiem kredytowym:

- 1) weksel in blanco,
- 2) poręczenie wekslowe (awal),
- 3) poręczenie według prawa cywilnego,
- 4) gwarancja bankowa,
- 5) przelew wierzytelności na zabezpieczenie (cesja),
- 6) przelew praw z umów ubezpieczeniowych,
- 7) przystąpienie do długu,
- 8) przejęcie długu,
- 9) przewłaszczenie rzeczy ruchomych, tj. przeniesienie na Bank przez dłużnika lub osobę trzecią, do czasu spłaty zadłużenia wraz z należnymi odsetkami i prowizją, prawa własności rzeczy ruchomych,
- 10) zastaw rejestrowy na rzeczach ruchomych,
- 11) zastaw zwykły na rzeczach ruchomych,
- 12) zastaw zwykły na wkładach na książeczce oszczędnościowej,
- 13) depozyt,
- 14) wpłata środków pieniężnych na rachunek Banku wraz z zobowiązaniem Banku do zwrotu wpłaconej kwoty po uzyskaniu spłaty zadłużenia wraz z odsetkami i prowizją (art. 102

- Prawa bankowego), kaucja pieniężna,
- 15) blokada środków pieniężnych na rachunku bankowym,
- 16) hipoteka:
- a) hipoteka,
 - b) hipoteka przymusowa,
- 17) oświadczenie złożone w formie aktu notarialnego, w którym dłużnik poddaje się egzekucji na podstawie art. 777 Kodeksu postępowania cywilnego,
- 18) pełnomocnictwo do dysponowania środkami na rachunku bankowym.

22.4 Główne rodzaje gwarantów kredytowych i kontrahentów kredytowych instrumentów pochodnych oraz ich wiarygodność kredytowa

W roku 2021 Bank nie realizował transakcji w zakresie kredytowych instrumentów pochodnych.

22.5 Informacje o koncentracji ryzyka rynkowego oraz kredytowego w zakresie zastosowania instrumentów ograniczania ryzyka

W Banku nie występują pozycje portfela kredytowego zaliczone do ryzyka rynkowego.

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim w celu ograniczenia zaangażowań kredytowego ustanawia i monitoruje limity zaangażowania.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zaangażowań zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów.

Bank identyfikuje oraz monitoruje ryzyko kredytowe z tytułu koncentracji związane ze zbyt dużym zaangażowaniem Banku:

- wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie;
- w ten sam sektor gospodarczy;
- wobec tego samego produktu;
- w ten sam rodzaj zabezpieczenia.

Bank posiada limity koncentracji zaangażowań oraz zaangażowań kapitałowych wobec pojedynczych podmiotów oraz powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie.

23. Stosowane metody zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego (art. 454 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

24. Stosowane wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego (art. 455 Rozporządzenia)

Nie dotyczy. Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

25. Zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania (Rekomendacja P – rekomendacja 18)

Zarządzenie płynnością odbywa się w oparciu o „Instrukcję zarządzania ryzykiem płynności”, „Politykę zarządzania ryzykiem płynności” oraz „Strategię zarządzania ryzykiem płynności”.

Definicja

Ryzyko płynności to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieakceptowalnych strat.

Ryzyko finansowania to zagrożenie niedostatku stabilnych źródeł finansowania w perspektywie średnio-i długoterminowej, skutkujące rzeczywistym lub potencjalnym ryzykiem niewywiązania się przez bank z zobowiązań finansowych, takich jak płatności i zabezpieczenia, w momencie ich wymagalności w perspektywie średnio-i długoterminowej, bądź w całości, bądź związane z koniecznością poniesienia nieakceptowalnych kosztów finansowania.

Zadania poszczególnych komórek odpowiadających za zarządzanie płynnością

Uczestnicy procesu zarządzania ryzykiem płynności	Zakres odpowiedzialności
--	---------------------------------

<u>Rada Nadzorcza Banku</u>	<p>sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie ryzyka płynności, ze strategią i planem finansowym Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność procesu.</p>
<u>Zarząd Banku</u>	<p>odpowiada za zorganizowanie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skutecznego procesu zarządzania ryzykiem płynności poprzez wskazanie osób i jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację zadań związanych z ryzykiem płynności oraz narzędzi do pomiaru i monitorowania płynności Banku, • wdrożenia strategii zarządzania ryzykiem płynności <p>oraz zatwierdza:</p> <ul style="list-style-type: none"> • politykę zarządzania ryzykiem płynności, • procedury i limity ograniczające ryzyko płynności, • plany awaryjne utrzymania płynności finansowej w Banku. <p>podejmuje decyzje w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • limitów utrzymywanego poziomu gotówki w kasach, • limitów maksymalnego zaangażowania w stosunku do banków spółdzielczych,
<u>Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych (ZZRA)</u>	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje i monitoruje strukturę bilansu Banku w aspekcie ponoszonego ryzyka płynności oraz kontroluje przestrzeganie przyjętych w tym zakresie norm ostrożnościowych, • projektuje zasady i politykę zarządzania ryzykiem płynności w zakresie pomiaru, raportowania, limitowania i kontroli, • przygotowuje propozycje limitów ograniczających ryzyko płynności, • sporządza raporty dla kierownictwa Banku i Rady Nadzorczej dotyczące ekspozycji Banku na ryzyko płynności, • opracowuje/aktualizuje plan awaryjny utrzymania płynności finansowej Banku. • monitoruje wykorzystanie wartości granicznych limitów zaangażowania Banku w kredyty i pożyczki brutto o terminie zapadalności powyżej 10 lat, • uczestniczy w przygotowaniu polityki kredytowej Banku
Główny Księgowy Banku (GK)	<ul style="list-style-type: none"> • monitoruje i zarządza bieżącą płynnością złotową Banku w ramach obowiązujących limitów, • organizuje obrót bonami skarbowymi i pieniężnymi, • obsługuje kredyt techniczny, • składa depozyty oraz lokaty w banku zrzeszającym na zasadach międzybankowego rynku pieniężnego, • obsługa i monitoring rachunków NOSTRO, • dokonywanie rozliczeń transakcji zawieranych przez Bank.
Zespół dewizowy (ZD)	<ul style="list-style-type: none"> • monitoruje i odpowiada za zarządzanie pozycją walutową w Banku

Pomiar

Pomiar ryzyka płynności odnosi się do:

- 1) pozycji bilansowych Banku rozliczanych częściowo lub całkowicie według terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów;

- 2) pozycji bilansowych i pozabilansowych, które nie posiadają określonych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów;
- 3) wzajemnych relacji poszczególnych urealnionych pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) ogólnej zewnętrznej sytuacji ekonomicznej i jej wpływu na działalność Banku.

Limity (Nadzorcze normy płynności oraz wielkości limitów wewnętrznych)

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko płynności ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

Limity zewnętrzne to nadzorcze miary płynności, wprowadzone uchwałą KNF w sprawie ustalenia wiążących banki norm płynności oraz Rozporządzeniem CRR.

Nadzorcze miary płynności, w tym:

Rozporządzenie CRR

- LCR wskaźnik płynności krótkoterminowej
- NSFR wskaźnik stabilnego finansowania netto.

Zestawienie nadzorczych miar płynności według stanu na dzień 31.12.2021 r.

Wyszczególnienie	31.12.2021 r.	Limit
Nadzorcze miary płynności		
Rozporządzenie CRR		
LCR (Rozporządzenie CRR wg „IPS Liquidity”)	2,22	min 1,00
LCR (Rozporządzenie CRR wg „LCR DA EBA ITS PL”)	1,76	min. 1,00
NSFR (Roz. CRR wg „IPS NSFR – dzienne)	1,57	min. 1,00

System **limitów wewnętrznych** Banku w zakresie ryzyka płynności określony został w „Instrukcji monitorowania, pomiaru i kontroli ryzyka płynności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Pomiar płynności finansowej Banku prowadzi się z wykorzystaniem wskaźników:

- 1) płynności do 1 miesiąca;
- 2) płynności do 3 miesięcy;
- 3) płynności do 1 roku;
- 4) pokrycia aktywami płynnymi depozytów niestabilnych;
- 5) wskaźnik pokrycia kredytów długoterminowych;
- 6) stabilności bazy depozytowej I i II;

7) płynności zobowiązań pozabilansowych.

Wyszczególnienie	31.12.2021 r.	Limit
Wskaźniki płynności		
płynności do 1 miesiąca	1,52	min 1,00
płynności do 3 miesięcy	1,43	min 1,00
płynności do 1 roku	1,26	min 1,00
pokrycia kredytów długoterminowych	1,29	min 1,00
pokrycia aktywami płynnymi depozytów niestabilnych	1,14	min 1,00
płynności zobowiązań pozabilansowych	0,05	max 0,20
Wskaźniki stabilności bazy depozytowej		
bazy depozytowej I	1,22	min 0,80
bazy depozytowej II	1,42	min 1,00

W 2021 r. nie wystąpiły przekroczenia obowiązujących w 2021 roku limitów, ustanowionych dla obligatoryjnych (nadzorcze miary płynności, wskaźnik LCR, wskaźnik NSFR) oraz wewnętrznych miar płynności.

Wielkość luki płynności

Metoda luki polega na analizie wykorzystywania do badania wielkości niedopasowania kwot oraz terminów zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów bilansowych oraz pozycji pozabilansowych Banku.

- 2) luka pierwotna (luka kontraktowa) – zestawienie niedopasowania pomiędzy wartością aktywów i pozycji pozabilansowych otrzymanych oraz pasywów i pozycji pozabilansowych udzielonych w poszczególnych przedziałach czasowych, obliczona dla aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych posiadających kontraktowe terminy zapadalności/wymagalności;
- 3) luka urealniona – zestawienie niedopasowania pomiędzy wartością aktywów i pozycji pozabilansowych otrzymanych oraz pasywów i pozycji pozabilansowych udzielonych w poszczególnych przedziałach czasowych; skalkulowana dla wszystkich aktywów, pasywów i wybranych pozycji pozabilansowych z uwzględnieniem zasad urealnających lukę pierwotną.

Analiza urealnionych terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów wykazała, że limity dotyczące wskaźników luki zostały dotrzymane.

Zabezpieczenie płynności w ramach zrzeczenia

Polityka Banku BPS S.A. w zakresie zarządzania płynnością zrzeszonych i współpracujących banków spółdzielczych obejmuje:

- utrzymywanie rezerwy obowiązkowej za Banki Spółdzielcze,
- finansowanie Banków Spółdzielczych w ciągu dnia operacyjnego,
- zagospodarowywanie nadwyżek środków finansowych Banków Spółdzielczych poprzez przyjmowanie depozytów,
- sprzedaż Bankom Spółdzielczym bonów pieniężnych i skarbowych papierów wartościowych zakupionych na rynku międzybankowym,
- dokonywanie zasileń i odprowadzenia gotówki od Banków Spółdzielczych,
- udzielanie Bankom Spółdzielczym lokat, kredytów i pożyczek, poręczeń i gwarancji bankowych,
- administrowanie środkami zgromadzonymi na Funduszach Pomocowych.

Opis czynników, na które narażony jest Bank

Płynność Banku uzależniona jest od szeregu czynników zewnętrznych, będących poza kontrolą Banku takich jak:

- polityka pieniężna Banku Centralnego,
- sytuacja gospodarcza kraju,
- ocena standingu finansowego Banku,
- dopłaty unijne.

Czynnikami wewnętrznymi, nad którymi Bank sprawować będzie kontrolę w procesie zarządzania płynnością są:

- struktura bilansu oraz pozycji pozabilansowych w poszczególnych walutach,
- przepływy pieniężne w ramach struktury zrzeczenia,
- wewnętrzne regulacje i procedury zarządzania ryzykiem płynności,
- polityka cenowa i oferta produktowa.

Dywersyfikacja źródeł finansowania

W celu dodatkowego zabezpieczenia płynności lub poprawy jej jakości Bank, biorąc pod uwagę maksymalny ewentualny koszt i wymagane zabezpieczenia, dokonuje analizy możliwości dofinansowania w Banku BPS S.A., innym banku komercyjnym lub innej instytucji finansowej w postaci:

- 1) zaciągnięcia kredytu refinansowego;
- 2) przyjęcia lokat;
- 3) wykorzystania wolnego bezwarunkowego limitu operacyjnego na międzybankowym rynku pieniężnym i/lub kredytu w rachunku bieżącym w Banku BPS S.A.;
- 4) innej formy finansowania.

Techniki wykorzystywane do ograniczania ryzyka płynności

Poziom ekspozycji Banku na ryzyko płynności ograniczany jest obowiązującym systemem limitów zarówno zewnętrznych, jak i wewnętrznych.

Zarządzanie ryzykiem produktu

Bank prowadzi działania w zakresie pozyskania finansowania poprzez stosowanie atrakcyjnego oprocentowania, rozszerzenie oferty depozytowej o nowe produkty lub wprowadzenie innych form uatrakcyjnienia oferty depozytowej. Istotnym czynnikiem

mającym wpływ na wzrost sprzedaży usług bankowych, w tym depozytów są działania reklamowe.

Bank przeprowadza analizę warunków rynkowych pod kątem wprowadzenia nowych produktów depozytowych lub przyjęcia innych zobowiązań, mających zwiększyć bazę depozytów stabilnych oraz sfinansowania nowych produktów kredytowych w oparciu o istniejącą bazę depozytów stabilnych.

Testy warunków skrajnych

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank przeprowadza w okresach kwartalnych testy warunków skrajnych, służące identyfikacji i określeniu ilościowemu ekspozycji Banku na możliwe przyszłe zagrożenia płynnościowe.

Bank analizuje możliwy wpływ zagrożeń płynności na pozycję płynnościową, a także na możliwości pomocowe Zrzeszenia.

Zasady przeprowadzania testów warunków skrajnych – założenia do scenariuszy:

1. Wyptyw środków klientów niebankowych;
2. Pogorszenie jakości portfela kredytowego;
3. Wyptyw środków z tytułu udzielonych zobowiązań pozabilansowych;
4. Pogorszenie sytuacji płynnościowej Banku BPS S.A.;
5. Kryzys płynności systemu bankowego.

Rezultaty przeprowadzonych testów warunków skrajnych przedstawiane są Zarządowi oraz Radzie Nadzorczej Banku.

Plany awaryjne

Plany awaryjne zapewniające niezakłócone prowadzenie działalności w momencie wystąpienia sytuacji kryzysowej oraz stworzenie i utrzymanie odpowiednich warunków niezbędnych do realizacji tych działań. Szczegółowy wykaz postępowania w przypadku zagrożenia płynności finansowej Banku zawiera „Instrukcja monitorowania, pomiaru i kontroli ryzyka płynności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”.

Polityka utrzymania płynności

Podstawowym celem zarządzania płynnością finansową Banku jest dążenie do wzrostu stabilnych źródeł finansowania, w szczególności depozytów osób fizycznych oraz utrzymanie bezpiecznego poziomu wszystkich wskaźników płynnościowych.

Celem polityki Banku w zakresie utrzymania płynności jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej oraz określenie rozwiązań (planów awaryjnych) umożliwiających jej przetrwanie. Tak przyjęty cel, sprowadza zagadnienia płynności do obszaru stabilności źródeł finansowania Banku oraz możliwości upłynnienia posiadanych aktywów w dowolnym momencie bez istotnej utraty ich wartości.

Ograniczenia regulacyjne w zakresie transferu płynności w ramach zrzeczenia

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony Instytucjonalnej (IPS). Celem funkcjonowania systemu Ochrony jest m.in. zagwarantowanie przez System Ochrony Zrzeczenia możliwości bezwarunkowego i niezwłocznego wsparcia pomocą zapewniającą utrzymanie płynności każdego z uczestników. System zakłada ściślejsze, niż w funkcjonujących obecnie w Polsce zrzeczeniach banków spółdzielczych, powiązania wynikające ze wzajemnego gwarantowania płynności i wypłacalności przez uczestników zrzeczeń. Dodatkowo przyczynia się do zwiększenia poziomu bezpieczeństwa uczestników zrzeczenia i pozwala, po jego akceptacji przez organ nadzoru, zaliczać lokaty banków spółdzielczych w bankach zrzeczających do aktywów płynnych, a środki przyjęte przez banki zrzeczające od banków spółdzielczych – uznawać za stabilne.

Częstotliwość sporządzanych analiz w zakresie płynności

Bank monitoruje płynność na każdy dzień roboczy.

Ryzyko płynności analizowane jest na posiedzeniach Zarządu w cyklach miesięcznych.

Rada Nadzorcza otrzymuje od Zarządu syntetyczne informacje dotyczące aktualnego i przewidywanego poziomu płynności, ze wskazaniem ewentualnych zagrożeń w okresach kwartalnych.

Dodatkowo w okresach rocznych sporządzana jest pogłębiona analiza płynności długoterminowej Banku.

Proces zarządzania ryzykiem płynności podlega badaniu i ocenie w ramach kontroli wewnętrznej.

26. Podsumowanie

Bank Spółdzielczy w Nowym Dworze Mazowieckim podejmuje szereg działań zmierzających do poprawy jakości zarządzania ryzykami i podnoszenia efektywności działalności Banku

przy zachowaniu bezpieczeństwa jego działania. Prawidłowy i skuteczny proces zarządzania ryzykami i adekwatnością kapitałową pozwoli Bankowi na dynamiczny i bezpieczny rozwój.

Nowy Dwór Mazowiecki, dnia 11 kwietnia 2022 r.

Opracował: Zespół Zarządzania Ryzykami i Analiz Ekonomicznych

Sprawdził: Stanowisko ds. zgodności

Zatwierdził: Prezes Zarządu

Załącznik nr 1 do Informacji

**Oświadczenie Zarządu Banku
na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem**

Niniejszym Zarząd Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim oświadcza, że ustalenia opisane w „Informacjach podlegających ujawnieniu Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r.” są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem jak i system kontroli wewnętrznej są odpowiednie z punktu widzenia profilu i skali działania oraz Strategii Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim.

System zarządzania ryzykiem oraz system kontroli wewnętrznej ocenia się jako dostosowany do skali i profilu działania oraz generowanego ryzyka. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z zapisów Prawa bankowego i Uchwał Nadzorczych a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie zidentyfikowane ryzyka w Banku.

Członkowie Zarządu:

Piotr Ciuchta
Prezes Zarządu

Michał Wiechowicz
Wiceprezes ds. handlowych

Andrzej Grzybowski
Wiceprezes ds. finansowych

Załącznik nr 2 do Informacji

Informacja na temat profilu ryzyka

Niniejszym Zarząd Banku Spółdzielczego w Nowym Dworze Mazowieckim oświadcza, że w roku 2021 realizował przyjętą Strategię Banku na lata 2019-2021.

Zarządzanie ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim, odbywa się w oparciu o opracowane w formie pisemnej i zatwierdzone przez Zarząd regulacje wewnętrzne, które określają sposób identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne i nie istotne.

W 2021 roku Bank dokonywał pomiaru oraz oceny ryzyka, zgodnie z zapisami przepisów nadzorczych tj. Uchwał, Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego, a także zasadami wynikającymi z Pakietu CRD IV/CRR.

Poniżej przedstawione zostały podstawowe informacje w zakresie kluczowych wskaźników i danych liczbowych dotyczących ryzyk, według stanu na dzień 31.12.2021 r.

Kluczowe wskaźniki i dane liczbowe			
	Limit nadzorczy	Wartość na 31.12.2020 r.	Wartość na 31.12.2021 r.
Dane dotyczące bilansu Banku			
Suma bilansowa w tys. zł		346 750	398 166
Wynik netto w tys. zł		540	1 753
Wynik z działalności bankowej w tys. zł		11 743	11 969
Adekwatność kapitałowa			
Fundusze własne w tys. zł		23 687	23 946
Fundusz udziałowy w tys. zł		855	842
Wymogi kapitałowe w tys. zł		12 740	13 117
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (CET1)	4,50%	14,87%	14,60%
Współczynnik kapitału Tier 1	6%	14,87%	14,60%
Współczynnik kapitałowy (wypłacalności)	8%	14,87%	14,60%
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego w tys. zł		10 817	11 200
Ryzyko płynności			
LCR (Rozporządzenie CRR wg „IPS Liquidity”)	min 1,00	3,42	2,22
LCR (Rozporządzenie CRR wg „LCR DA EBA ITS PL”)		2,55	1,76
NSFR (Rozporządzenie CRR wg „IPS NSFR – dzienne”)	min. 1,00	-	1,57
Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym			

Zmiana wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o +300 pb. w tys. zł		+ 2 748,44	+3 151,84
Zmiana wyniku odsetkowego przy zmianie stóp procentowych o -300 pb. w tys. zł		- 8 095,31	- 8652,10
Ryzyko walutowe			
Pozycja całkowita w tys. zł		203	235
Ryzyko operacyjne			
Straty rzeczywiste dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą rzeczywistą w tys. zł		8	14
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego w tys. zł		1 922	1 917
Ryzyko nadmiernej dźwigni			
Wskaźnik dźwigni finansowej LCR		6,71%	5,95%

Wzór EU KM1 - Najważniejsze wskaźniki

		a	b	c	d	e
		31.12.2021 r.	T-1	T-2	T-3	T-4
Dostępne fundusze własne (kwoty)						
1	Kapitał podstawowy Tier I (tys. zł)	23 946				
2	Kapitał Tier I (tys. zł)	23 946				
3	Łączny kapitał (tys. zł)	23 946				
Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem						
4	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko (tys. zł)	163 967				
Współczynniki kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
5	Współczynnik kapitału podstawowego Tier I (%)	14,6000				
6	Współczynnik kapitału Tier I (%)	14,6000				

7	Łączny współczynnik kapitałowy (%)	14,6000				
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
EU-7a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka innego niż ryzyko nadmiernej dźwigni (%)	-				
EU-7b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-7c	W tym: obejmujące kapitał Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-7d	Łączne wymogi w zakresie funduszy własnych SREP (%)	8,0000				
Wymóg połączonego bufora i łączne wymogi kapitałowe (jako odsetek kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)						
8	Bufor zabezpieczający (%)	2,5000				
EU-8a	Bufor zabezpieczający wynikający z ryzyka makroostrożnościowego lub ryzyka systemowego zidentyfikowanego na poziomie państwa członkowskiego (%)	-				
9	Specyficzny dla instytucji bufor antycykliczny (%)	-				
EU-9a	Bufor ryzyka systemowego (%)	-				
10	Bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-				
EU-10a	Bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym (%)	-				
11	Wymóg połączonego bufora (%)	2,5000				
EU-11a	Łączne wymogi kapitałowe (%)	10,5000				
12	Kapitał podstawowy Tier I dostępny po spełnieniu łącznych wymogów w zakresie funduszy własnych SREP (%)	6,6000				
Wskaźnik dźwigni						
13	Miara ekspozycji całkowitej	402461				

14	Wskaźnik dźwigni (%)	5,9500				
Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14a	Dodatkowe wymogi w zakresie funduszy własnych w celu uwzględnienia ryzyka nadmiernej dźwigni finansowej (%)	-				
EU-14b	W tym: obejmujące kapitał podstawowy Tier I (punkty procentowe)	-				
EU-14c	Łączne wymogi w zakresie wskaźnika dźwigni SREP (%)	3,0000				
Bufor wskaźnika dźwigni i łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (jako odsetek miary ekspozycji całkowitej)						
EU-14d	Wymóg w zakresie bufora wskaźnika dźwigni (%)	-				
EU-14e	Łączny wymóg w zakresie wskaźnika dźwigni (%)	3,0000				
Wskaźnik pokrycia wypływów netto*						
15	Aktywa płynne wysokiej jakości (HQLA) ogółem (wartość ważona – średnia)	81887				
EU-16a	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	36575				
EU-16b	Wpływy środków pieniężnych – Całkowita wartość ważona	1636				
16	Wpływy środków pieniężnych netto ogółem (wartość skorygowana)	34939				
17	Wskaźnik pokrycia wypływów netto (%)	231,6015				
Wskaźnik stabilnego finansowania netto*						
18	Dostępne stabilne finansowanie ogółem	339016				
19	Wymagane stabilne finansowanie ogółem	215937				
20	Wskaźnik stabilnego finansowania netto (%)	157				

* Bank jako uczestnik systemu ochrony instytucjonalnej jest zwolniony z indywidualnego spełniania wymogu pokrycia płynności

Zarząd Banku biorąc pod uwagę kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące ryzyk, oświadcza, że system zarządzania ryzykiem stosowany w działalności Banku jest skuteczny i adekwatny do profilu ryzyka związanego ze strategią działalności Banku. Bank spełnia wymogi kapitałowe wynikające z przepisów Prawa Bankowego i Uchwał Nadzorczych, a fundusze własne w pełni pokrywają wszystkie ryzyka występujące w Banku.

Członkowie Zarządu:

Piotr Ciuchta
Prezes Zarządu

Michał Wiechowicz
Wiceprezes ds. handlowych

Andrzej Grzybowski
Wiceprezes ds. finansowych

System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim

§ 1

Cele systemu kontroli wewnętrznej

1. System kontroli wewnętrznej funkcjonuje w sposób zapewniający osiągnięcie celów kontroli wewnętrznej, w tym celów ogólnych.
2. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
 - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.

§ 2

Zasady funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej

System kontroli wewnętrznej funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim oparty jest o rozwiązania wynikające z:

- 1) Ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe,
- 2) Rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 08 czerwca 2021 roku w sprawie systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz polityki wynagrodzeń w bankach, zwane dalej *Rozporządzeniem*,
- 3) Ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
- 4) Rekomendacji H Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącej systemu kontroli wewnętrznej w bankach,
- 5) Rekomendacji Z Komisji Nadzoru Finansowego, dotyczącej zasad ładu wewnętrznego w bankach,
- 6) Ustawy z dnia 11 maja 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym, -

- 7) Uchwały nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 22 lipca 2014 r., w sprawie wydania „Zasad ładu korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych”,
- 8) Wytocznych Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia,
- 9) innych powszechnie obowiązujących przepisów prawa oraz dobrych praktyk w zakresie funkcji audytu oraz systemu kontroli wewnętrznej.

§ 3

Rola Zarządu Banku, Rady Nadzorczej Banku oraz Komitetu Audytu

1. **Rada Nadzorcza Banku** w ramach systemu kontroli wewnętrznej:
 - 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnieniem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
 - 2) zatwierdza kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
 - 3) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
 - 4) zatwierdza propozycje Zarządu Banku w przedmiocie zasadniczej struktury organizacyjnej Banku,
 - 5) dokonuje rozwoju, oceny i optymalizacji zasad ładu korporacyjnego,
 - 6) dokonuje co najmniej raz w roku oceny stopnia efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
 - 7) zatwierdza „Politykę zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim” oraz „Regulamin funkcjonowania Stanowiska ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim”,
 - 8) monitoruje skuteczność systemu kontroli wewnętrznej na podstawie informacji otrzymywanych od Stanowiska ds. zgodności, Zespołu Kontroli Wewnętrznej, Audytu Wewnętrznego, Zarządu Banku, Komitet Audytu oraz Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS,
 - 9) informuje Spółdzielnię Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS o wynikach oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w formie Uchwały,
 - 10) powołuje spośród swoich członków Komitet Audytu, który działa zgodnie z odrębnymi przepisami.
2. Podstawowym zadaniem **Komitetu Audytu** jest przedstawianie Radzie Nadzorczej swojego stanowiska lub rekomendacji, pozwalających Radzie Nadzorczej podjęcie decyzji

w obszarze sprawozdawczości finansowej, zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej.

3. **Zarządu Banku** w ramach systemu kontroli wewnętrznej:

- 1) projektuje, wprowadza oraz zapewnia we wszystkich jednostkach organizacyjnych Banku funkcjonowanie adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej w ramach dwóch linii obrony, a także współpracę z trzecią linią obrony realizowaną na mocy Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS z niezależnym Pionem Audytu,
- 2) zapewnia funkcjonowanie jednolitego systemu kontroli wewnętrznej w Banku,
- 3) zapewnia ciągłość działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwą współpracę wszystkich pracowników Banku w ramach funkcji kontroli oraz współpracę z Zespołem Kontroli Wewnętrznej, Stanowiskiem ds. zgodności oraz Komórką Audytu usytuowaną na mocy odrębnych przepisów w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS, a także zapewnia dostęp pracownikom tych jednostek do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje prawnie chronione w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- 4) określa kryteria oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) określa rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym środki naprawcze i dyscyplinujące,
- 6) zatwierdza kryteria wyodrębniania procesów istotnych i listę procesów istotnych wyodrębnionych przez Bank oraz odpowiada za opis ich powiązania z celami ogólnymi prawa Bankowego,
- 7) zatwierdza zasady kategoryzacji nieprawidłowości wykrytych przez system kontroli wewnętrznej,
- 8) ustanawia zasady projektowania, zatwierdzania i wdrażania mechanizmów kontrolnych we wszystkich procesach funkcjonujących w Banku, w tym określa rolę jednostek organizacyjnych odpowiedzialnych za opracowanie projektów mechanizmów kontrolnych, ich zatwierdzenie i wdrożenie oraz za zapewnienie adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych w procesach funkcjonujących w Banku,
- 9) ustanawia zasady niezależnego monitorowania przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmujące weryfikację bieżącą i testowanie,
- 10) zapewnia funkcjonowanie w Banku matrycy funkcji kontroli oraz przypisanie zadań związanych z zapewnianiem jej funkcjonowania,

- 11) ustanawia zasady raportowania o skuteczności kluczowych mechanizmów kontrolnych oraz o wynikach ich testowania,
- 12) określa zasady okresowego raportowania o nieprawidłowościach wykrytych przez system kontroli wewnętrznej oraz statusie podjętych działań naprawczych,
- 13) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności,
- 14) akceptuje regulacje wewnętrzne w zakresie ryzyka braku zgodności,
- 15) zapewnia niezależne usytuowanie Stanowiska ds. zgodności, określa w sposób formalny uprawnienia i obowiązki Stanowiska ds. zgodności,
- 16) raportuje do Rady Nadzorczej, nie rzadziej niż raz w roku, o sposobie wypełnienia swoich zadań w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

§ 4

Przyjęty schemat organizacji trzech linii obrony w ramach struktury organizacyjnej Banku

1. Funkcjonujący w Banku Spółdzielczym w Nowym Dworze Mazowieckim system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech, niezależnych poziomach (liniach obrony) zgodnie z postanowieniami § 3 ust. 1 *Rozporządzenia*.
2. Na pierwszy poziom (linię obrony) składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku, na podstawie między innymi ustanowionych limitów, zgodności działania z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, przepisami wewnętrznymi Banku oraz przyjętymi w Banku standardami rynkowymi. Na tym poziomie komórki/jednostki organizacyjne w ramach funkcji kontroli odpowiadają za identyfikację ryzyka, zaprojektowanie i wdrożenie mechanizmów kontrolnych oraz za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii.
3. Na drugi poziom (linię obrony) składa się, zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach/komórkach organizacyjnych (niezależnie od zarządzania ryzykiem na I linii) poprzez identyfikację, ocenę, kontrolowanie, monitorowanie i raportowanie ryzyka, a także monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach własnej linii oraz w stosunku do I linii obrony w ramach monitorowania pionowego. Drugą linię obrony stanowią w Banku komórki organizacyjne, mające za zadanie zapewnienie stosowania mechanizmów kontrolnych oraz dokonywanie niezależnego monitorowania ich przestrzegania. Komórki drugiej linii

obrony, poza komórkami wskazanymi w przepisach prawa, wybierane są z zachowaniem zasady niezależności oraz zgodnie z kryteriami przypisania do odpowiedniej linii.

4. Na trzeciej poziomie (linię obrony) składa się audyt wewnętrzny mający za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem oraz systemu kontroli wewnętrznej, który jest realizowany przez niezależną komórkę audytu wewnętrznego umiejscowioną na mocy zapisów Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w Spółdzielni Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.
5. System Kontroli Wewnętrznej w Banku obejmuje:
 - 1) funkcję kontroli,
 - 2) stanowisko ds. zgodności,
 - 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego.

§ 5

Funkcja kontroli

1. W ramach Systemu Kontroli Wewnętrznej Bank wyodrębnia funkcję kontroli, na którą składają się:
 - 1) mechanizmy kontrolne,
 - 2) niezależne monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych,
 - 3) raportowanie w ramach funkcji kontroli.
2. Wszyscy pracownicy zaangażowani są w realizację funkcji kontroli w Banku, przy założeniu, że podział obowiązków i odpowiedzialności nie generuje konfliktu interesów, nadużyć i nie stwarza możliwości powielania błędnie realizowanych działań, dokonywania manipulacji lub zatajania niewygodnych informacji.
3. Za nadzór nad projektowaniem, wprowadzeniem i zapewnieniem działania mechanizmów kontrolnych odpowiadają właściciele procesów.
4. Właściciel procesu odpowiedzialny jest za wdrożenie i utrzymywanie skutecznej funkcji kontroli w kierowanym przez siebie obszarze działalności.

§ 6

Umiejscowienie, zakres zadań, niezależność Stanowiska ds. zgodności

1. Stanowisko ds. zgodności jest samodzielnym stanowiskiem, wyodrębnionym w strukturze organizacyjnej, umiejscowionym w Zespole Kontroli Wewnętrznej w Centrali Banku.
2. Stanowisko ds. zgodności podlega bezpośrednio pod Prezesa Zarządu (podległość organizacyjna) i ma zapewnione wskazane w przepisach atrybuty niezależności.

3. Stanowisko ds. zgodności odpowiada za koordynację, kontrolę i nadzór nad realizacją obowiązków związanych z procesem zarządzania ryzykiem braku zgodności.
4. Pracownik na Stanowisku ds. zgodności posiada kwalifikacje, doświadczenie i umiejętności w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności występującym w działalności Banku oraz ma dostęp do wszelkich niezbędnych informacji.
5. Zarząd jest odpowiedzialny za zapewnienie środków finansowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz systematycznego podnoszenia umiejętności i kwalifikacji pracownika na Stanowisku ds. zgodności.
6. Zarząd Banku niezwłocznie informuje Komisję Nadzoru Finansowego o zmianie na Stanowisku ds. zgodności wraz ze wskazaniem przyczyny zmiany.

§ 7

Zasady corocznej oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej

1. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w Banku obejmując ocenę adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, zapewnienia zgodności oraz niezależną ocenę dokonaną przez audyt wewnętrzny realizowany na mocy zapisów Umowy Systemu Zrzeszenia BPS.
2. Przedmiotowa ocena dokonywana jest w formie uchwały Rady Nadzorczej w oparciu o ustanawiane przez Zarząd, przyjęte przez Radę Nadzorczą kryteria oceny skuteczności i adekwatności systemu kontroli wewnętrznej.
3. Ocena adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym ocena adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz Stanowiska ds. zgodności uwzględnia w szczególności:
 - 1) wyniki ostatniego badania audytowego SSOZ BPS,
 - 2) wyniki oceny punktowej dokonanej przez SSOZ BPS,
 - 3) wyniki badania sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta,
 - 4) wnioski po inspekcjach Komisji Nadzoru Finansowego,
 - 5) wyniki oceny nadzorczej BION,
 - 6) wyniki oceny skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 7) realizację zaleceń SSOZ BPS oraz Komisji Nadzoru Finansowego,
 - 8) realizację planu finansowego,
 - 9) przekroczenia strategicznych limitów tolerancji na ryzyko bankowe,

- 10) skargi Klientów do Komisji Nadzoru Finansowego oraz do Banku zakończone wypłatą odszkodowań przez Bank,
- 11) materializację ryzyka reputacji,
- 12) wyniki kontroli / testowań przeprowadzonych przez Zespół Kontroli Wewnętrznej.

Opracował: Zespół Kontroli Wewnętrznej

Sprawdził: Stanowisko ds. zgodności

Zatwierdził: Prezes Zarządu